

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Довкілля

Як заселити наші ліси і степи представниками дикої фауни

▶ СТОР. 3

Презентація

Книжка про культ вовка

▶ СТОР. 10

Актуально

Канікули будуть, та не для всіх

▶ СТОР. 11

№ 212 (8229)

СУБОТА, 21 ЖОВТНЯ 2023 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Джо БАЙДЕН:
Не допустимо перемоги таких терористів, як ХАМАС, і тиранів, як путін

Перед зверненням до американського народу, в якому йшлося про війну росії проти України та ситуацію довкола нападу бойовиків ХАМАС на Ізраїль, президент США Джо Байден провів телефонну розмову з главою Української держави Володимиром Зеленським. Сторони обговорили широке коло питань. В. Зеленський висловив подяку лідеру США за потужну підтримку України та результативне виконання оборонних домовленостей.

▶ СТОР. 9

Тимчасовий захист для біженців продовжили

Європейський Союз у четвер, 19 жовтня, офіційно ухвалив рішення про продовження терміну дії механізму тимчасового захисту для українців, які рятуються в країнах ЄС від війни, до 4 березня 2025 року. Про це повідомляється на сайті Європейської Ради. У країнах Євросоюзу офіційно зареєстровані 4,1 мільйона біженців з України. Завдяки механізму тимчасового захисту вони отримують права на проживання та доступ до житла, ринку праці, соціального забезпечення і медичної допомоги. Українці не мають подавати заяву на надання притулку та проходити тривалі процедури. На переконання міністерства внутрішніх справ Німеччини, яка прийняла понад мільйон українців, допомога українським біженцям має тривати, доки не закінчиться агресія рф, **повідомляє DW.**

російські наративи програють. Рівень підтримки нашої країни вражає

Майже 70 відсотків людей у світі вважають, що їхні уряди повинні підтримувати Україну, яка захищається від російської агресії. Згідно з опитуванням GlobeScan, більшість мешканців із 30 країн і територій хочуть, щоб їхні уряди підтримали нашу країну. При цьому лише 11 відсотків опитаних з цим «категорично незгодні». Виконавчий директор Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва Петро Бурковський назвав такі результати дослідження «справді вражаючими».

▶ СТОР. 9

Тузла двадцять років тому: початок гібридної війни

Кульмінацією протистояння спробі загарбання росією української території на острові Тузла став тиждень з 17 по 23 жовтня 2003 року. У тих подіях двадцятилітньої давності, у захисті територіальної цілісності нашої держави, досить вагому роль відіграла Верховна Рада України. У п'ятницю, 17 жовтня, на Тузлу вирушила парламентська делегація у складі десяти чоловік, яку очолював Анатолій Матвієнко. Я також був членом цієї делегації. Нас супроводжували тодішній прем'єр Криму Сергій Куніцин та

генерал Михайло Коваль, який тоді був заступником керівника Держприкордонслужби. До цього дня вже насипали три кілометри дамби, і, незважаючи на всі дипломатичні зусилля МЗС України, ніхто з протилежного боку не збирався зупинитися. Понад те, всі обговорювали той факт, що Президент Л. Кучма, він же і Головнокомандувач Збройних Сил України, 20 жовтня планує вирушити у 11-денне турне до Латинської Америки. Пригадую, як Верховна Рада реально кинула від політичних пристрастей, і саме

цього тижня зробила всі можливі на той час кроки парламентської дипломатії. Тоді у повітрі на Тузлі відчувалося колональне напруження, тому всі розмови крутилися навколо посилення нашої присутності на острові, зміцнення боєздатності наших прикордонників. Ми побачили, що наші прикордонники добре оснащені й пройшли хороший вишкіл. За словами А. Матвієнка, з нашого боку це була демонстрація небайдужості й солідарності з тими, хто захищає територіальну цілісність України.

Наше перебування на острові переконало нас, що російська сторона не вважає Тузлу українською територією. Ми бачили на острові російський геодезичний знак (репер) із номером 7 — він мав позначити кінцеву точку будівництва дамби. Місцеві жителі (на острові мешкали приблизно 30 сімей) нам також розповіли, що напередодні тут побували люди, які назвали себе журналістами *reп-tv*. Питали місцевих, чи не хотіли б вони стати громадянами росії. Через таємні канали отримали інформацію, що після спорудження дамби планувалося облаштувати на Тузлі заставу новоросійського прикордонного загону.

▶ СТОР. 4

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА (з архіву «Голосу України»).

2004 рік. Український прикордонник на острові Тузла.

ФРОНТ

Не ігнорувати повітряну тривогу

Підводний ракетноносій рф, який має на борту «Калібри», повернувся на бойове чергування в акваторії Чорного моря. ОК «Південь» акцентує на цьому увагу і просить українців уважно ставитися до сигналів повітряної тривоги, «тому що виявлення таких пусків ускладнено для системи ППО». Наразі ворог активно використовує безпілотну розвідку, що є ознакою підготовки до чергових повітряних атак по мирних містах України.

У ніч на п'ятницю російські терористи завдали ракетних ударів по Костянтинівці Донецької області, по селищу Куп'янськ-Вузловий на Харківщині, обстріляли з артилерії Херсон, а вранці Берислав зазнав авіаудару — загинула літня жінка. Протягом цього часу противник завдав 12 ракетних та 60 авіаційних ударів, здійснив 53 обстріли з реактивних систем залпового вогню по позиціях наших військ та населених пунктах. Є загиблі та поранені серед цивільного населення. Руйнувань та пошкоджень зазнали багатоквартирні та приватні житлові будинки, а також інша цивільна інфраструктура.

▶ СТОР. 12

ПОДІЇ

Перший електронний рецепт — без візиту до лікаря

Перший електронний рецепт тепер можна отримати дистанційно, інформують у МОЗ. «Раніше пацієнт міг отримати перший е-рецепт без візиту до лікаря лише за наявності гострих чи хронічних захворювань. У всіх інших випадках він обов'язково мав бути фізично присутнім на прийомі під час виписки першого електронного рецепта. Відтепер ця вимога не є обов'язковою», — йдеться у повідомленні на сайті відомства.

Нові правила не поширюватимуться на пацієнтів, які проходять замісну підтримувальну терапію. Ухвалюючи рішення щодо такого рецепту, лікар має зважати на отримані від пацієнта дані про його стан, скарги, а також відомості з його первинної облікової медичної документації.

КОРОТКО

■ За останній тиждень на Тернопільщині зафіксували 44 випадки захворювання на коронавірус. Один із них виявився летальним, **передає наш власкор Ірина КОЗАК.**

■ Триває робота над створенням Закарпатського обласного реабілітаційного центру. Ключові кроки і масштабні плани обговорили керівники області з чеськими партнерами, **інформує наш власкор Василь НИТКА.**

■ На Сумщині судитимуть тепер уже колишнього директора комунального медзакладу обласної ради. Згідно з обвинувальним актом, він завдав збитків бюджету на понад 1,4 мільйона гривень, **довідався наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.**

■ Громади отримали 33 планшети для місцевих ЦНАПів, щоб налагодити комунікацію між працівниками та людьми із вадами слуху. Допомогу отримали в межах проекту ПРООН в Україні «Посилення стійкості громад в регіонах України», **повідомили у Рівненській ОВА.**

Чинна редакція Житлового кодексу не відповідає вимогам сьогодення

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Якими будуть засади житлової політики? Про це йшлося у підкомітеті з питань житлової політики та захисту інвестицій в об'єкти житлового будівництва Комітету Верховної Ради з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, де відбулася спільна з Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури робоча зустріч з групою експертів, які працюють над проектом закону «Про основні засади житлової політики».

Під час представлення та обговорення концепції законопроекту було зазначено, що чинна редакція Житлового кодексу України, ухваленого ще в 1983 році, не відповідає вимогам сьогодення, і біль-

шість його положень підлягають скасування. Тож учасники зустрічі наголошували, що напрацьований законопроект є актуальним та важливим для держави і суспільства.

Також було представлено Європейський досвід забезпечення громадян житлом, створення житлового фонду соціальної оренди, фонду соціального житла та управління ним, будівництва та управління муніципальним житлом. Велику увагу було приділено фінансово-кредитним механізмам, кредитуванню житла, компенсації частки вартості житла в залежності від рівня доходів громадян.

Як повідомили в прес-службі комітету, експертами міжнародних організацій були надані рекомендації щодо перегляду житло-

вого законодавства та представлено проект Міжнародної організації з міграції (МОМ), яким передбачено будівництво у Львівській, Івано-Франківській, Черні-

вецькій, Вінницькій та Київській областях житла для внутрішньо переміщених осіб, а також для громадян, які потребують поліпшення житлових умов.

Усього проектом МОМ передбачається будівництво 2000 квартир в зазначених областях, з них 1600 (80%) — на потреби ВПО, а 400 (20%) — для місцевих

жителів. Водночас експертами МОМ як інструмент розвитку територіальної громади запропоновано дві моделі: соціальна оренда та оренда з викупом.

Серед переваг соціальної оренди називалися такі аспекти: житло залишається у власності територіальної громади, що може стати джерелом тривалого доходу для місцевого бюджету. Відповідно орендарі сплачуватимуть орендну плату та комунальні платежі.

Оренда з викупом передбачає перехід права власності до орендаря через 10—15 років.

Презентація нового законопроекту «Про основні засади житлової політики» планується на базі профільного комітету у грудні 2023 року.

Вл. інф.

Фото: rada.gov.ua

Українських дітей, вилучених на території ЄС, треба повернути законним опікунам

Народні депутати закликають Кабінет Міністрів посилити роботу для повернення українських дітей, вилучених на території держав Європейського Союзу, їхнім законним представникам.

Звернення до уряду з таким проханням ухвалено під час засідання Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики. У межах своєї роботи парламентарії розглянули питання про призначення опікунів чи піклувальників дитини та приведення українського законодавства у відповідність із європейською практикою. Нині в нашій країні законні представники дітей-

сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, призначаються в адміністративному порядку органами місцевої влади. Це й спричиняє колізії із законодавством держав ЄС, в яких призначення законних представників дитини здійснюється виключно за рішенням відповідного (спеціалізованого) суду. В результаті цієї неузгодженості фіксуються випадки вилучення українських дітей у їхніх законних представників, інформують на сторінці парламентського комітету в Фейсбукі.

Під час засідання комітет розглянув також проект Державної цільової програми розвитку та по-

ширення української мови, презентований Міністерством культури та інформаційної політики України. Основні напрями програми полягають у розвитку мови в країні та за кордоном, повідомляє прес-служба Апарату Верховної Ради. Передбачається, зокрема, що до 2030 року щонайменше 80% населення нашої країни розмовлятиме в родині та в побуті українською мовою, а частка українськомовного культурного продукту в культурно-інформаційному просторі України зросте з 55% до 85%. Важливим пластом роботи визначається подолання наслідків лінгвоциду української мови та захо-

ди з відновлення функціонування державної мови на деокупованих територіях. Члени комітету проект такої програми підтримали та ухвалили рішення звернутися до Кабінету Міністрів з пропозицією його затвердити.

Крім того, народні депутати рекомендували Верховній Раді прийняти за основу та в цілому проект змін до прикінцевих та перехідних положень Бюджетного кодексу щодо особливостей виконання зобов'язань, що виникли в попередніх бюджетних періодах (№ 10098). Це дасть змогу НСТУ сплачувати минулі зобов'язання або авансувати наступні витрати з поточних коштів.

Парламентарії заслухали виконавчого директора Українського культурного фонду Владислава Берковського про напрями та перспективи діяльності фонду в 2024 році. Цю тему прокоментувала в себе на Фейсбукі заступниця голови комітету Євгенія Кравчук. «УКФ продовжує активну роботу в умовах війни з урахуванням нових викликів культури, і дуже чекає на активність ініціатив з регіонів. Закликаємо громади цікавитися лотами, брати участь у конкурсах. Вся інформація є на офіційному сайті», — зазначає народна обраниця.

Члени комітету одностайно підтримали за ос-

нову і в цілому проект постанови про увічнення пам'яті народних депутатів попередніх скликань Олега Барни, Олександра Марченка та Сергія Слабенка, які загинули, захищаючи Україну від російських загарбників (№ 10106). Якщо постанову підтримають у сесійній залі, то в адміністративному приміщенні Верховної Ради в Києві на вулиці М. Грушевського, 5 буде встановлено меморіальну дошку, а інформацію про цих народних депутатів включити до змісту тематичних екскурсій, які проводять у парламенті для відвідувачів.

Вл. інф.

Необхідно спростити процедуру отримання статусу УБД

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Народна депутатка України Ірина Борзова (на знімку) разом з колегами підготувала законопроект № 10062, яким передбачено спрощення процедури оформлення статусу учасника бойових дій під час дії воєнного стану.

«Від початку повномасштабної війни, станом на серпень 2023 року, лише 95846 осіб, які брали участь у захисті України від російської агресії, отримали статус учасника бойових дій. Це вкрай низький показник. Оскільки процедура надання статусу УБД сьогодні є складною та довготривалою, зокрема, через велику кількість потрібних документів та бюрократичних перепон. Тому законопроектом передбачено, що у єдиному державному реєстрі призовників, військовослужбовців, резервістів, здійснюватиметься облік документів військового, а також відомості про участь у бойових діях.

Уповноважені особи з частини зобов'язані протягом п'яти днів після реалізації бойового наказу сформувати довідку та внести до реєстру. Відомості про безпосеред-

ню участь у бойових діях зберігатимуться у відокремленому програмному модулі держреєстру. Військовослужбовці через електронний кабінет зможуть отримувати всі дані. Передбачено, що статус учасника бойових дій набувається автоматично після формування витягу», — пояснила Ірина Борзова, яка є співавторкою законопроекту.

Народна депутатка наголошує, що прийняття законопроекту є важливим, адже статус УБД спрощує інтеграцію військовослужбовців до цивільного життя та забезпечує отримання пільг, гарантованих державою.

«Наші захисники і захисниці та члени їх родин потребують підвищеної уваги і підтримки з боку держави, громад і суспільства», — зазначила Ірина Борзова та повідомила про державні програми, які реалізу-

ються в Україні на підтримку ветеранів та їх родин.

Помічник ветерана

«Пілотний проект уже реалізовується в 10 областях України. Помічники ветеранів у громадах надаватимуть ветеранам війни та членам їх сімей сервісну підтримку за принципом «рівний з рівним». Це допомога в оформленні документів, консультативний та інформаційний супровід у межах переходу від військової служби до цивільного життя. Зокрема, у Вінниці в центрах на-

дання адміністративних послуг уже працює 12 помічників ветерана, які пройшли навчання. Влаштуватись на роботу помічником ветерана можуть ветерани, члени їх родин або загиблих воїнів. Робота помічника ветерана оплачується з державного бюджету, на сьогодні це орієнтовно 16 тисяч гривень», — пояснює Ірина Борзова.

Фінансова підтримка ветеранського бізнесу

«Це кошти на бізнес для ветеранів, які є підприємцями та членами їх родин. Ветерани або члени їх родин можуть отримати від 20 тис. грн до 1 млн грн від Українського ветеранського фонду на відкриття бізнесу або розвитку наявної власної справи, зокрема, на закупівлю матеріалів чи обладнання. Цьогоріч більш як 350 учасників програми скористалися фінансовою підтримкою», — зазначила народна депутатка.

Забезпечення житлом

«Зокрема, у 2023 році на Вінниччині 77 родин військовослужбовців отримали кошти від держави на придбання власного житла. В Україні це майже 2200 таких родин. Компенсацію на придбання житла можуть отримати родини військовослужбовців, що стоять у черзі на квартирному обліку в громадах. Йдеться про учасників АТО/ООС, які внаслідок війни отримали інвалідність I—II групи, сімейні воїнів, які загинули, захищаючи Україну, учасників бойових дій та ветеранів з числа ВПО, осіб з інвалідністю внаслідок війни», — каже Ірина Борзова.

Програми соціальної та професійної адаптації

«Учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни можуть пройти безоплатне навчання. Передбачені пільги в закладах профе-

сійної, фахової передвищої та вищої освіти для захисників і захисниць. Це один із ключових напрямів системи переходу від військової кар'єри до цивільного життя», — зазначає народна депутатка.

Реабілітація через спорт

«Щодня нашим військовослужбовцям доводиться виборювати мир та відновлювати незалежність ціною власного життя та здоров'я. Спорт є одним з найкращих інструментів реабілітації та соціалізації ветеранів. В Україні проводять різні види змагань для ветеранів. У Німеччині на Іграх Нескорених наші ветерани здобули 34 медалі. Тому важливо створювати умови для розвитку ветеранського спорту, щоб спортивні зали, басейни, майданчики були інклюзивними і доступними для наших захисників і захисниць», — переконана Ірина Борзова.

Анна ГАРАЩУК.

Допомога з проблемними питаннями

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Під час роботи на 127-му виборчому окрузі народний депутат Олександр Пасічний (на знімку) відвідав три громади Миколаївського району: Ольшанську селищну, Радсадівську сільську, а також Миколаївську міську.

Кожна з них має свої особливості та свої потреби. «Це залежить від багатьох чинників — місцевого бізнесу, наслідків бойових дій, настроїв населення. Завжди був упевнений, що для продуктивної допомоги громаді у розвитку необхідний діалог, тож під час поїздки зустрічався із представниками влади та активом громад», — зазначив народний депутат у Фейсбуці.

Мешканців Ольшанської громади найбільше хвилювали питання підготовки до опалювального сезону та можливих ударів з боку ворога по критичній інфраструктурі, облаштування шкільних укриттів, соціального захисту населення та плани з переходу водоканалу на альтернативні джерела енергії.

Зокрема, коли йдеться про облаштування укриттів, то в

трьох із чотирьох ліцеїв громади є укриття, тож нині вирішується питання з наданням дозволів на проведення очного навчання.

Окремо обговорювали функціонування будинку для літніх людей. Тут забезпечується потужний соціальний захист населення, проте місяць утримання однієї людини коштує понад 10 тисяч гривень, а громаді важко це забезпечувати. Допомогти в цьому може залучення міжбюджетних трансферів.

У Миколаєві Олександр Пасічний відвідав обласну клінічну лікарню та обласний клінічний госпіталь ветеранів війни. Під час спілкування з керівництвом і працівниками та ознайомлення з проблемними питаннями, цим медзакладам було передано 15 сучасних крисел колісних та ходунки від партнерів-благодійників з організації «Ліга допомоги учасникам АТО, добровольчим загонам і біженцям». Крісла оснащені всім необхідним для комфортного пересування хворих, гальмами та мають різні режими положення.

«Особлива подяка громадській організації «Глобальна міжнародна платформа відновлення України «Взаємодія». Дякую благодійникам за підтримку наших медзакладів у такій важкій для всіх нас час», — зазначив народний депутат.

Під час відвідин Радсадівської сільської територіальної громади також обговорювали облаштування укриттів у школах, щоб можна було розпочати очне навчання, допомога внутрішньо переміщеним особам та забезпечення спецтехніки для ремонту комунальних водомереж.

Керівництво громади працює з європейськими партнерами для створення модульного містечка для вимушених переселенців. Це дасть змогу вирішити низку проблем із розселенням ВПО, яких у громаді понад 2,5 тисячі, та освітню ситуацію в Радсадівському ліцеї, де нині навчаються 136 дітей. Під час освітньої реформи у громаді планують залишити лише цей ліцей, а решту шкіл реформувати в гімназії.

«Для цього потрібно, щоб тут навчалися 350 дітей, але наразі

у громаді немає такої кількості учнів. Говорили і про облаштування укриттів для навчання у змішаному форматі. Працюватимемо в напрямку вирішення цього питання в цій громаді», — зазначив Олександр Пасічний.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

Фото зі сторінки О. Пасічного у Фейсбуці.

Маленький бізнес — велика підтримка

Для невеликої Староушицької громади, що на Хмельниччині, проблема інвестицій стоїть надзвичайно гостро. Розбудувати економічну базу, яка давала б стійкі надходження до бюджету селищу й одинадцяти селам із загальним населенням трохи більше як шість тисяч жителів, складно. Натомість утримувати з місцевої казни доводиться понад чотири десятки різних закладів, серед яких школи, дитсадки, ФАПи, заклади культури.

У громаді постійно шукають нові можливості, беруть участь у різних проектах, щоб дати поштовх розвитку туризму, підприємництва, іншим економічним напрямкам, які б зміцнили фінансовий фундамент. Для того, щоб поділитися власним досвідом, а водночас почути думку фахівців та практиків з інших міст і селищ, у громаді провели другий Інвестиційний форум.

Учасниками заходу були народний депутат України Ігор Марчук (на знімку другий праворуч), заступник міністра аграрної політики та продовольства України Віталій Головня, представники обласної військової адміністрації, організації громадянського суспільства, а також крафтові виробники мікро-, малого та середнього бізнесу з різних областей. Своім досвідом ділилися представники Львів-

ської, Кіровоградської, Вінницької, Дніпропетровської та Івано-Франківської областей.

Народний депутат Ігор Марчук детально роз'яснив нові перспективи та можливості щодо створення в Україні індустріальних парків. Він звернув увагу учасників форуму на те, що наразі держава повністю повертає кредитні кошти, які отримано для їх створення. Тож це надає ширші можливості для діяльності учасникам таких парків. З-поміж іншого Ігор Марчук зупинився й на тому, які у Верховній Раді готують законопроекти, котрі допоможуть створити надійне підґрунтя для інвестування бізнесу.

Серед тих, хто познайомив із етапами реалізації на Хмельниччині обласної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2021—2023 роки, був заступник голови обласної ради Валентин Соколюк. Зокрема, він розповів про те, яка фінансова допомога бізнесу надається в рамках цієї програми. Так, у 2021 році підприємцям краю було надано пільгових кредитів більш як на три мільйони гривень. Але через запровадження в Україні воєнного стану та обмеження видатків місцевих бюджетів торік ця сума була зменшена втричі. А от нинішнього року ситуація все-таки покращилась. До по-

чатку вересня видано 2,1 мільйона пільгових кредитів.

Про те, яка державна підтримка надається агропромисловому комплексу України впродовж року, розповіли представники Мінагрополітики. Вони зосередилися на можливостях пільгового кредитування за державною програмою «5.7.9», познайомили з грантовими можливостями щодо створення та розвитку садів, ягідників і виноградників, переробних підприємств тощо. Зупинились і на тому, які можливості для розвитку бізнесу мають ветерани війни.

Досвідом того, як працюють малі та середні підприємства на місцях, обмінялися представники тих, що діють та розвиваються на території Староушицької та інших громад. Презентуючи свої бізнес-досягнення, вони розповідали про поєднання нових ідей та традицій у вирощування цибулі, кавунів, технічних конопель, лікарських рослин тощо. Також шло про особливості крафтової випічки, вирощування равликів, виноробства, виготовлення м'ясної, молочної та медової продукції. Попри те, що чимало таких підприємств зовсім невеликі, вони стали помічниками для громад у наповненні бюджетів та розв'язанні багатьох соціальних проблем.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Фото astar.agency

Як заселити наші ліси і степи представниками дикої фауни

Про те, як зробити наші бори та діброви цікавими для мисливців і кожного природолюбця, йшлося на міжнародному форумі «Перспективи вольєрного та фермерського розведення диких тварин з метою повноцінного відновлення тваринного світу України», який відбувся на базі найбільшої оленьої ферми України «АМІЛа», що в Ковельському районі Волинської області. Серед почесних гостей форуму були народний депутат України Вячеслав Рубльов та голова Волинської обласної ради Григорій Недопад.

Поділитися своїми думками щодо цієї актуальної теми на Волинь прибули: президент Всеукраїнської асоціації мисливців та користувачів мисливських угідь Віктор Червоний, радник з політики Федерації мисливських та природоохоронних асоціацій Європи Трістан Бреєр, представники Міжнародної Ради з полювання і охорони дикої природи, а також головних мисливсько-господарських і природоохоронних організацій Польщі, Австрії, Португалії, Угорщини, фахівці провідних наукових установ, галузевих громадських об'єднань.

— Ми зустрілись таким поважним товариством у цей складний для України і для кожного з нас час. Особлива вдячність нашим міжнародним парт-

нерам, які підтримують нас і не припиняють співпрацю, — зазначив господар форуму, засновник екопарку «АМІЛа», депутат обласної ради Роман Микитюк.

У режимі онлайн учасників форуму привітав генеральний директор ДП «Ліси України» Юрій Болоховець: «Війна — важке випробування для мисливської галузі. Маю надію, що після нашої Перемоги мисливство на теренах України розвиватиметься по-новому».

— Такий масштабний міжнародний захід на теренах Волині відбувається вже вдруге. Щиро дякуємо нашим міжнародним партнерам, які, незважаючи на перестороги воєнного стану, все-таки прибули в наш край. Мисливство в нашому регіоні розвивається, і нам є що пока-

зати гостям, — підкреслив голова обласної ради Григорій Недопад.

Народний депутат Вячеслав Рубльов відзначив важливість участі в заході міжнародних партнерів та подякував організаторам форуму: «Бажаю всім плідної праці і нехай такі фору-

ми на теренах області стануть традиційними».

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

На знімку: до учасників форуму звертається народний депутат України Вячеслав Рубльов.

Фото з відкритих джерел.

У НОМЕР

Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до пункту 1 Постанови Верховної Ради України від 29 серпня 2019 року № 20-IX «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» такі зміни:

обрати ПРИХОДЬКА Бориса Вікторовича — народного депутата України, депутатська група «ДОВІРА», членом Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики, увільнивши його від обов'язків члена Комітету з питань економічного розвитку.

2. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України **Р. СТЕФАНЧУК.**

м. Київ, 19 жовтня 2023 року.
№ 3426-IX.

Виправили правову колізію

Кабінет Міністрів вніс зміни до Правил перетину державного кордону громадянами України, які стосуються водіїв вантажного та пасажирського транспорту. **Заступник голови Комітету Верховної Ради з питань транспорту та інфраструктури Володимир Крейденко (на знімку)** прокоментував ці зміни та розповів, як вони вплинуть на міжнародні перевезення.

«Правила перетину державного кордону для українських водіїв міжнародних рейсів потребували змін уже довший час, зокрема, від моменту запровадження обмежень на виїзд за кордон після початку повномасштабного вторгнення. Це пов'язано з тим, що правила перетину державного кордону передбачали можливість виїжджати з країни однією вантажівкою лише одному водію. Для автобусів ця кількість становила максимум два водії. Відтепер перевізники зможуть реєструвати на один виїзд вантажівки до двох водіїв, а автобуса — до трьох. Цього вимагали перевізники, які мають ліцензію на право провадження господарської діяльності з міжнародних вантажних та автобусних перевезень, адже наявність додаткового водія дає змогу оптимально скоригувати графіки праці та відпочинку, що, в свою чергу, позитивно вплине на безпеку пасажирів та водіїв. Крім того, це допоможе швидше виконувати замовлення на перевезення, у тому числі й щодо доставки гуманітарної допомоги», — зауважує Володимир Крейденко.

«Заборона виїзду для додаткових водіїв, яка діяла раніше, суперечила положенням Європейської угоди щодо роботи екіпажів транспортних засобів, які виконують міжнародні автомобільні перевезення (ЄУТР). Ця угода, до якої Україна доєдналася ще у 2005 році, має обов'язкові вимоги, що визначають необхідну кількість водіїв залежно від тривалості та кілометражу маршруту. Якщо такі норми порушуються, це є підставою для штрафу контролюючих органів як в Україні, так і за кордоном. Тому, зміни до Правил перетину держкордону, які вже набрали чинності, виправляють правову колізію, що існувала раніше, і позитивно вплинуть на міжнародні пасажирські та вантажні перевезення», — резюмує народний депутат.

Підготувала **Ірина ШАТРОВА.**

Тузла двадцять років тому: початок гібридної війни

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Після нашого від'їзду за суботу—неділю насипали ще 264 метри дамби, тобто до українського кордону залишилося 533 метри. Станом на ранок понеділка росія побудувала 3319 метрів дамби. У російських ЗМІ пройшла інформація, що на завершення будівництва з'їдуться російські козаки.

Після повернення з Тузли 22 жовтня наша делегація у повному складі взяла участь у парламентських слуханнях щодо українсько-російських відносин, які фактично перетворилися на слухання щодо Тузли. 23 жовтня було прийнято архіважливу заяву Верховної Ради щодо подій навколо Тузли, яку готував парламентський Комітет у закордонних справах. Це був документ, спрямований насамперед на зовнішній світ, у тому числі й на росію. У такий спосіб ми намагалися вийти на міжнародний рівень вирішення проблеми. У заяві йшлося про те, що «Верховна Рада України вбачає у цих діях потенційну загрозу територіальній цілісності України, що може ускладнити процес делімітації кордону в Азовському морі... Якщо роботи у Керченській протоці триватимуть і далі, Верховна Рада зали-

шає за собою право ініціювати всі передбачені нормами міжнародного права заходи, спрямовані на збереження суверенітету України, її територіальної цілісності». Документ розіслали всім парламентам світу. Також важливо

розуміти, що заява була прийнята зранку 23 жовтня, коли Президент Кучма лише вилітав на Тузлу. Це був також і меседж для Президента та його козир у розмові з путиним.

Леонід Кучма перервав свій закордонний вояж 22

жовтня, коли дамбу насипали уже за сто метрів від кордону. І того ж дня після розмови двох президентів будівництво дамби зупинилося. Того ж дня у парламенті була створена й Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України щодо забезпечення парламентського контролю за режимом державного кордону в районі острова Тузла. У цьому рішенні мені було доручено очолити цю комісію. До її складу увійшли також Сергій Головатий, Борис Андрусьок, Олег Зарубинський, Олександр Кузьмук, Георгій Манчуленко та інші. Уся робота комісії була спрямована на захист територіальної цілісності нашої держави у цьому регіоні. За час її існування було проведено понад 20 засідань, у тому числі два виїзні у місті Керч та на острові Тузла. Як результат, підготували понад 30 листів

Президенту, Прем'єр-міністру з пропозиціями щодо вдосконалення механізмів захисту державного кордону України у Керченській протоці, а також провели переговори щодо делімітації і демаркації лінії державного кордону України в акваторії Азовського і Чорного морів. Наша увага також була зосереджена і на шляхах забезпечення інженерного

захисту острова Тузла та берегової лінії Керчі від розмиття.

Цікаво, що Верховна Рада тоді виявила рідкісну однастайність, ці рішення ухвалювалися конституційною більшістю. Це був час консолідації різних політичних сил перед можливою загрозою втрати територіальної цілісності України.

Після гострої фази протистояння парламентська комісія розглядала питання, пов'язані з серйозними екологічними наслідками будівництва дамби. Під час однієї з поїздок на Тузлу ми отримали підтвердження того, що острів поступово затоплює вода. Швидкість течії збільшилася вдвічі, загалом було втрачено 97 метрів берегової лінії. На думку фахівців, Тузла за два роки могла зменшитися вдвічі. Ми тоді підготували звернення до Кабміну із пропозицією порушити на україно-російських переговорах щодо Керченської протоки питання відшкодування росією завданих Україні збитків. Тоді ж був підготовлений фахівцями проєкт збільшення берегової лінії самого острова на 100 метрів та нарощування острова у висоту майже на 2 метри. Витрати на ці укріплювальні роботи стано-

вили тоді приблизно 20 мільйонів гривень.

Після однієї з останніх поїздок на Тузлу я привіз додому саджанці винограду і граната, і у мене в саду був такий собі ностальгійний тузлинський куточок. Тоді якось мене запросили на телеєфір на кулінарне шоу, і я запропонував приготувати свій улюблений авторський салат «Тузла» — це був човник з авокадо, наповнений креветками з виноградинками і зернами граната.

До кінця року на острові спорудили постійну прикордонну заставу. Ми тоді приїхали на Тузлу і привезли прикордонникам на їхнє прохання бібліотечку української літератури та спортивний інвентар — тоді на Тузлі любили грати у волейбол.

У 2003 році Україна зберегла Тузлу і захистила свою територіальну цілісність. Але це був лише початок. Початок великої гібридної війни...

Ігор ОСТАШ,
Посол з особливих доручень МЗС України, Надзвичайний і Повноважний Посол України у Канаді (2006—2011) та Лівані (2016—2022), народний депутат другого — четвертого скликань.

На знімку: Ігор Осташ на Тузлі.
Фото з архіву Ігоря Осташа.

НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

25 вересня 2023 року № 862

Про затвердження Тарифу на оформлення передплати та доставку передплатникам друкованих медіа та внесення змін до наказу Міністерства інфраструктури України від 10 червня 2021 року № 323

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України
19 жовтня 2023 р. за № 1832/40888

Відповідно до пункту 1 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України від 18 вересня 2018 року № 2544-VIII «Про внесення змін до статті 9 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» щодо протидії ворожій пропаганді та покращення інформаційного забезпечення громадян України, постраждалих внаслідок воєнних дій, місцем проживання яких є територія Донецької та Луганської областей, де органи державної влади України здійснюють свої повноваження» та пункту 2 Повноважень центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін і тарифів на окремі види продукції, товарів і послуг (додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 року № 1548),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Тариф на оформлення передплати та доставку передплатникам друкованих медіа, що додається.

2. Підпункт 4 пункту 1 наказу Міністерства інфраструктури України від 10 червня 2021 року № 323 «Про затвердження Тарифів на приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 червня 2021 року за № 846/36468, викласти в такій редакції:

«4) Тарифи на приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою, що доставляються на території Донецької та Луганської областей, де органи державної влади України здійснюють свої повноваження, на період з 01 січня 2022 року до 13 жовтня 2023 року та застосовувати їх на передплату видань з доставкою з 01 січня 2022 року».

3. Внести до Тарифів на приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою, що доставляються на території Донецької та Луганської областей, де органи державної влади України здійснюють свої

повноваження, на період з 01 січня 2022 року, затверджених наказом Міністерства інфраструктури України від 10 червня 2021 року № 323, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29 червня 2021 року за № 849/36471, такі зміни:

1) заголовок викласти в такій редакції:

«Тарифи на приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою, що доставляються на території Донецької та Луганської областей, де органи державної влади України здійснюють свої повноваження, на період з 01 січня 2022 року до 13 жовтня 2023 року»;

2) заголовок розділу II викласти в такій редакції:

«II. Тарифи на приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою, що доставляються на території Донецької та Луганської областей, де органи державної влади України здійснюють свої повноваження, на період з 01 січня 2022 року до 13 жовтня 2023 року».

4. Визнати такими, що втратили чинність, підпункти 1—3 пункту 1 наказу Міністерства інфраструктури України від 10 червня 2021 року № 323 «Про затвердження Тарифів на приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 червня 2021 року за № 846/36468.

5. Управлінню цифрового розвитку та поштового зв'язку (І. Волчку) забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

6. Сектору зовнішніх комунікацій забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України.

7. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

8. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації А. Комірного.

Виконувач обов'язків Міністра
Василь ШКУРАКОВ.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України

25 вересня 2023 року № 862

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
19 жовтня 2023 р.
за № 1832/40888

Тариф на оформлення передплати та доставку передплатникам друкованих медіа

I. Загальні положення

1. Цей Тариф є граничним (максимальним) та застосовується розташованими на території України суб'єктами господарювання незалежно від підпорядкування та форми власності, які надають послугу з оформлення передплати та доставку передплатникам друкованих медіа.

2. У цьому Тарифі терміни та поняття вживаються у таких значеннях:

доставка передплатникам друкованих медіа — безпосередня доставка (вручення) передплатникам відсортованих за поштовим маршрутом друкованих медіа через абонентські поштові шафи або індивідуальні поштові скриньки;

оформлення передплати — технологічна операція, що складається з формування загального тиражу кожного з друкованих медіа, складання сортувальних таблиць, надання інформації для експедирування друкованих медіа;

собівартість виготовлення одного примірника передплатного друкованого медіа — будь-які прями матеріальні і загальновиробничі витрати, пов'язані із створенням друкованого медіа, без урахування колірності друку та витрат на оформлення передплати, доставку передплатникам чи будь-яких інших витрат розповсюджувача.

3. Вартість послуги на оформлення передплати та доставку передплатникам друкованих медіа формується відповідно до цього Тарифу.

У разі надання видавцем (редакцією) довідки про собівартість виготовлення одного примірника друкованого медіа, в якій зазначаються: індекс медіа, назва медіа, фактична періодичність виходу медіа за попередній рік, фактичний

сукупний (з урахуванням періодичності) тираж за попередній рік, собівартість виготовлення одного примірника медіа (фактична за попередній рік, а також планована на наступний рік) на дату укладення договору про розповсюдження друкованого медіа, тариф на оформлення передплати та доставку передплатникам друкованих медіа має становити 40 відсотків собівартості виготовлення одного примірника передплатного друкованого медіа.

Планова собівартість на наступний рік не може бути нижчою за фактичну собівартість за попередній рік з урахуванням прогнозних індексів інфляції за поточний та плановий рік, визначених Кабінетом Міністрів України.

Довідка про собівартість виготовлення одного примірника друкованого медіа має бути підписана керівником та головним бухгалтером (особою, яка забезпечує ведення бухгалтерського обліку) видавця (редакції). Суб'єкти господарювання, які надають послугу з оформлення передплати та доставку передплатникам друкованих медіа, мають право відповідно до законодавства отримати від видавця (редакції) додаткову інформацію для підтвердження собівартості виготовлення одного примірника передплатного друкованого медіа.

II. Тариф на оформлення передплати та доставку передплатникам друкованих медіа

№ з/п	Назва операцій	Тариф без податку на додану вартість, грн.	
		Загальнодержавні медіа	Місцеві медіа
1	2	3	4
1	Оформлення передплати на друковані медіа (за 1 абонемент)	2,50	2,50
2	Доставка передплатникам друкованих медіа (одного примірника)	0,23	0,18
3	Тариф на оформлення передплати та доставку передплатникам друкованих медіа (за 1 абонемент та один примірник)	2,73	2,68

Начальник
Управління цифрового розвитку та поштового зв'язку
Іван ВОЛЧОК.

Офіційне
друковане видання
Верховної Ради
України — газета
«Голос України»

Голос України

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони та вирішення першочергових питань

Верховна Рада України **постановляє:**
1. Внести до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» від 3 листопада 2022 року № 2710-IX (із змінами, внесеними законами України від 24 лютого 2023 року № 2953-IX, від 21 березня 2023 року № 2992-IX та від 29 червня 2023 року № 3166-IX) такі зміни:
1. У статті 1:
в абзаці другому цифри «1.390.385.786», «1.233.790.794,1» та «156.594.991,9» замінити відповідно цифрами «1.416.448.786», «1.253.883.794,1» та «162.564.991,9»;
в абзаці третьому цифри «3.075.879.922,4», «2.783.389.517,5» та «292.490.404,9» замінити відповідно цифрами «3.392.956.975,8», «3.094.496.570,9» та «298.460.404,9»;
в абзаці четвертому цифри «17.513.465,2» та «13.955.383,4» замінити відповідно цифрами «17.863.465,2» та «14.305.383,4»;
в абзаці шостому цифри «1.719.686.961,9» та «1.543.924.363,6» замінити відповідно цифрами «2.010.351.015,3» та «1.834.588.417».
2. У статті 5 цифри «6.197.105.268,2» замінити цифрами «6.109.818.830,4».
3. Абзац другий статті 10 після слів «надходження від Європейського Союзу» доповнити словами «(крім надходжень в рамках програм бюджетної підтримки Європейського Союзу на підтримку швидкого відновлення України відповідно до Угоди між Урядом України та ЄС про

фінансування заходу «Підтримка швидкого відновлення України»)».
4. Статтю 11 доповнити пунктом 11 такого змісту:
«11) надходження в рамках програм бюджетної підтримки Європейського Союзу на підтримку швидкого відновлення України відповідно до Угоди між Урядом України та ЄС про фінансування заходу «Підтримка швидкого відновлення України»».
5. Статтю 14 доповнити пунктом 22 такого змісту:
«22) реалізацію програм та заходів у рамках впровадження програм бюджетної підтримки Європейського Союзу на підтримку швидкого відновлення України (за рахунок джерел, визначених пунктом 11 статті 11 цього Закону)».
6. Частина четверта статті 29 доповнити абзацом одинадцятим такого змісту:
«будівництво (нове будівництво, реконструкцію, реставрацію, капітальний ремонт, розроблення проектної (проектно-кошторисної) документації, поточний ремонт) закладів охорони здоров'я для забезпечення надання медичної та реабілітаційної допомоги особам, постраждалим внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України».
7. Доповнити статтю 38 такого змісту:
«Стаття 38. Дозволити Кабінету Міністрів України, як виняток з положень частини четвертої

статті 13 і частини другої статті 57 Бюджетного кодексу України, спрямувати залишки коштів станом на 1 січня 2023 року, джерелом формування яких були надходження спеціального фонду державного бюджету від плати за послуги, надані Державною службою геології та надр України, отримані як плата (збір) за вторинну (оброблену) геологічну інформацію при оформленні спеціального дозволу на користування надрами, не використані до 1 вересня 2023 року, Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України на закупівлю спеціальної техніки та обладнання».
8. Розділ «Прикінцеві положення» доповнити пунктами 14 і 15 такого змісту:
«14. Установити, що у 2023 році залучення грантів на бюджетну підтримку від іноземних фінансових установ може здійснюватися на підставі договорів, укладених державою в особі Міністра фінансів України або особи, яка виконує його обов'язки, за рішенням Кабінету Міністрів України. Такі договори можуть включати положення щодо відмови від суверенного імунітету України в можливих спорах щодо відповідних зобов'язань».
15. Установити, що на кінець 2023 року, як виняток з положень частини дванадцятої статті 23 та частин першої і другої статті 57 Бюджетного кодексу України, залишки коштів за субвенцією з державного бюджету місцевим бюд-

жетам, наданою з державного бюджету у 2023 році за кодом програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету 3121440, зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів для здійснення відповідних витрат у 2024 році з урахуванням їх цільового призначення».
9. Внести зміни до додатків №№ 1–4 та № 6 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» відповідно до додатків №№ 1–5 до цього Закону.
11. Прикінцеві положення
1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.
2. Доручити Кабінету Міністрів України на період дії воєнного стану в Україні при розрахунку тарифів та коригувальних коефіцієнтів на медичні і реабілітаційні послуги, які включають у тому числі посилене п'ятиразове харчування під час проходження реабілітації в лікувальних і реабілітаційних закладах, для всіх військовослужбовців, осіб рядового та начальницького складу, які отримали травму (поранення, контузію, каліцтво), пов'язану із захистом Батьківщини під час ведення бойових дій, опрацювати питання застосування підвищуючого коефіцієнта, що є не меншим за 3,0.
Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.
м. Київ, 6 жовтня 2023 року.
№ 3415-IX.

Додаток № 1
до Закону України
"Про внесення змін до Закону України
"Про Державний бюджет України на 2023 рік"
щодо фінансового забезпечення сектору безпеки
і оборони та вирішення першочергових питань"

Код	Найменування згідно з класифікацією доходів бюджету	Всього	Загальний фонд	Спеціальний фонд
42000000	Від Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ	7 110 363,0	1 000,0	7 109 363,0
42030000	Надходження в рамках програм допомоги Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ	6 336 686,0	1 000,0	6 335 686,0
42030100	Надходження в рамках програм бюджетної підтримки Європейського Союзу	5 970 000,0		5 970 000,0

Зміни до додатка № 1 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2023 рік"
"Доходи Державного бюджету України на 2023 рік"

Код	Найменування згідно з класифікацією доходів бюджету	Всього	Загальний фонд	Спеціальний фонд
(тис. грн)				
Разом доходів:		1 416 448 786,0	1 253 883 794,1	162 564 991,9
Всього доходів (без урахування міжбюджетних трансфертів)		1 397 368 410,2	1 234 803 418,3	162 564 991,9
20000000	Неподаткові надходження	194 018 250,2	104 951 362,9	89 066 887,3
21000000	Доходи від власності та підприємницької діяльності	102 572 145,5	65 929 277,6	36 642 867,9
21080000	Інші надходження	5 185 663,5	4 042 795,6	1 142 867,9
22000000	Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	11 190 471,2	5 150 284,0	6 040 187,2
22010000	Плата за надання адміністративних послуг	3 228 653,2	2 647 198,4	581 454,8
22012100	Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів	1 948 400,0	1 948 400,0	
24000000	Інші неподаткові надходження	34 696 001,3	33 871 801,3	824 200,0
24060000	Інші надходження	18 107 261,0	17 301 261,0	806 000,0
24060300	Інші надходження	17 239 391,8	17 239 391,8	
24110000	Доходи від операцій з кредитування та надання гарантій	3 600 194,8	3 583 694,8	16 500,0
24110200	Плата за користування кредитами (позиками), залученими державою	2 589 219,2	2 589 219,2	
40000000	Офіційні трансферти	7 110 363,0	1 000,0	7 109 363,0

Додаток № 2
до Закону України
"Про внесення змін до Закону України
"Про Державний бюджет України на 2023 рік"
щодо фінансового забезпечення сектору безпеки
і оборони та вирішення першочергових питань"

Зміни до додатка № 2 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2023 рік"
"Фінансування Державного бюджету України на 2023 рік"

Код	Найменування згідно з класифікацією фінансування бюджету	Всього	Загальний фонд	Спеціальний фонд
(тис. грн)				
Загальне фінансування		2 010 351 015,3	1 834 588 417,0	175 762 598,3
400000	Фінансування за борговими операціями	2 002 386 015,3	1 828 588 417,0	173 797 598,3
401000	Запозичення	2 458 094 608,4	2 284 297 010,1	173 797 598,3
401100	Внутрішні запозичення	569 555 611,5	569 555 611,5	
401200	Зовнішні запозичення	1 888 538 996,9	1 714 741 398,6	173 797 598,3
402000	Позашення	-455 708 593,1	-455 708 593,1	
402100	Внутрішні зобов'язання	-385 593 735,3	-385 593 735,3	
402200	Зовнішні зобов'язання	-70 114 857,8	-70 114 857,8	

Додаток № 3
до Закону України
"Про внесення змін до Закону України
"Про Державний бюджет України на 2023 рік"
щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони та
вирішення першочергових питань"

Зміни до додатка № 3 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2023 рік"
"Розподіл видатків Державного бюджету України на 2023 рік"

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціонально-класифікаційної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Загальний фонд				Спеціальний фонд				Разом:		
			Всього	видатки споживачів	з них:		Всього	видатки споживачів	з них:				
					оплата праці	комунальні послуги та енергоносії			оплата праці	комунальні послуги та енергоносії			
Всього:			3 094 496 570,9	2 631 322 672,3	1 162 792 817,1	11 387 297,1	429 752 772,8	298 460 404,9	69 734 035,9	6 813 901,2	5 282 628,6	193 226 369,0	3 392 956 975,8
0110000		Управління справами Апарату Верховної Ради України	2 702 138,3	2 702 138,3	1 631 647,1	59 558,8		5 492,0	5 492,0	2 339,4	26,4		2 707 630,3
0111000		Управління справами Апарату Верховної Ради України	2 702 138,3	2 702 138,3	1 631 647,1	59 558,8		5 492,0	5 492,0	2 339,4	26,4		2 707 630,3
0111010	0111	Здійснення законотворчої діяльності Верховної Ради України	1 237 214,9	1 237 214,9	677 904,1								1 237 214,9
0410000		Господарсько-фінансовий департамент Секретаріату Кабінету Міністрів України	6 578 821,2	6 456 095,1	4 319 215,6	109 626,8	122 726,1	1 949 962,7	1 688 915,9	908 345,3	123 129,5	261 046,8	8 528 783,9
0411000		Секретаріат Кабінету Міністрів України	1 294 132,1	1 182 192,2	644 493,5	33 849,4	111 939,9	19 298,8	19 208,8	9 644,4	1 701,8	90,0	1 313 430,9
0411010	0111	Обслуговування та організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Кабінету Міністрів України	962 979,8	943 998,8	535 907,6	32 130,4	18 981,0	19 298,8	19 208,8	9 644,4	1 701,8	90,0	982 278,6
0411070	0830	Фінансова підтримка газети "Урядовий кур'єр"	45 328,3	45 328,3									45 328,3
0411130	0133	Інформаційно-аналітичне та організаційне забезпечення оперативного реагування органів виконавчої влади	164 049,9	155 201,6	88 545,0	1 179,9	8 848,3						164 049,9
0411190	0990	Заходи з підтримки розвитку лідерства в Україні	9 000,0	9 000,0									9 000,0
0411240	0490	Функціонування інституцій з підтримки та просування експорту	33 133,5				33 133,5						33 133,5
0412000		Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів	4 061 034,8	4 058 034,8	2 810 872,7	40 236,9	3 000,0	1 898 003,9	1 639 210,1	897 066,1	117 738,0	258 793,8	5 959 038,7
0412010	0411	Керівництво та управління у сфері безпеки харчових продуктів та захисту споживачів	1 518 171,9	1 518 171,9	1 179 283,5	16 768,3		483 174,6	340 079,3	169 019,6	27 816,1	143 095,3	2 001 346,5

0412020	0421	Протипіпаогічні заходи та участь у Міжнародному епізоотичному бюро	414 039,8	411 039,8		3 000,0						414 039,8	
0850000		Вищий антикорупційний суд	291 888,6	291 888,6	228 968,0	5 510,2		100,0				291 888,6	
0851000		Апарат Вищого антикорупційного суду	291 888,6	291 888,6	228 968,0	5 510,2		100,0				291 888,6	
0851010	0330	Здійснення правосуддя Вищим антикорупційним судом	207 109,1	207 109,1	162 507,2	4 410,2		66,0				207 175,1	
1000000		Міністерство внутрішніх справ України	373 317 219,7	319 524 531,7	239 292 891,3	2 929 880,1	53 792 688,0	14 382 602,5	7 777 313,7	2 669 384,6	229 915,0	6 605 288,8	387 699 822,2
1001000		Апарат Міністерства внутрішніх справ України	11 122 448,5	9 320 698,8	6 319 119,0	351 966,0	1 801 749,7	6 867 585,8	2 447 606,8	454 640,0	94 427,2	4 419 979,0	17 990 034,3

1

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціонально-класифікаційні видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Загальний фонд					Спеціальний фонд					Разом:
			Всього	видатки споживання	з них:		видатки розвитку	Всього	видатки споживання	з них:		видатки розвитку	
					оплата праці	комунальні послуги та енергоносії				оплата праці	комунальні послуги та енергоносії		
1001080	0942	Підготовка кадрів закладами вищої освіти із специфічними умовами навчання	2 621 367,8	2 274 168,6	1 420 632,7	137 038,6	347 199,2	466 857,4	447 504,3	295 678,0	29 017,1	19 353,1	3 088 225,2
1002000		Адміністрація Державної прикордонної служби України	77 593 376,5	66 693 403,4	52 420 837,8	511 402,0	10 899 973,1	1 898 921,7	38 624,6	11 918,7	3 150,3	1 860 297,1	79 492 298,2
1002030	0310	Забезпечення виконання завдань, функцій та підготовка кадрів Державної прикордонної служби України	76 338 663,3	65 707 672,2	51 631 080,7	511 402,0	10 630 991,1	40 785,0	38 624,6	11 918,7	3 150,3	2 160,4	76 379 448,3
1003000		Національна гвардія України	135 183 642,3	107 011 666,5	76 467 059,7	627 096,4	28 171 975,8	1 603 350,5	1 364 377,8	962 918,0	4 638,7	238 972,7	136 786 992,8
1003020	0310	Забезпечення виконання завдань, функцій та підготовка кадрів Національної гвардії України	134 434 876,6	106 562 900,8	76 088 784,2	627 096,4	27 871 975,8	1 576 151,4	1 364 377,8	962 918,0	4 638,7	211 773,6	136 011 028,0
1007000		Національна поліція України	104 660 294,2	98 887 870,0	75 103 104,3	900 000,0	5 772 424,2	212 077,5	204 583,0	23 878,9	9 767,8	7 494,5	104 872 371,7
1007020	0310	Забезпечення діяльності органів, установ та закладів Національної поліції України	102 551 095,3	96 778 671,1	73 334 703,8	900 000,0	5 772 424,2	212 077,5	204 583,0	23 878,9	9 767,8	7 494,5	102 763 172,8
1400000		Міністерство закордонних справ України	7 371 451,7	7 322 170,6	509 478,6	86 667,1	49 281,1						7 371 451,7
1401000		Апарат Міністерства закордонних справ України	7 371 451,7	7 322 170,6	509 478,6	86 667,1	49 281,1						7 371 451,7
1401010	0113	Керівництво та управління у сфері державної політики щодо зовнішніх відносин	347 230,5	347 230,5	247 112,9	8 408,9							347 230,5
1401030	0113	Функціонування закордонних дипломатичних установ України та розширення мережі власності України для потреб цих установ	6 351 087,2	6 301 806,1	230 826,3	77 295,7	49 281,1						6 351 087,2
2100000		Міністерство оборони України	1 342 788 908,8	1 064 550 659,9	794 517 945,5	3 825 130,4	278 238 248,9	100 605 008,4	983 579,0	260 428,4	223 726,7	99 621 429,4	1 443 393 917,2
2101000		Апарат Міністерства оборони України	1 326 994 858,8	1 049 420 118,7	783 120 821,3	3 687 238,6	277 574 740,1	100 581 455,0	964 027,9	260 230,3	221 084,1	99 617 427,1	1 427 576 313,8
2101020	0210	Забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовка кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їхніх сімей, ветеранів війни	1 055 329 523,5	1 048 742 353,6	782 630 461,0	3 687 238,6	6 587 169,9	1 092 771,4	964 027,9	260 230,3	221 084,1	128 743,5	1 056 422 294,9
2101150	0210	Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання	270 925 307,8	43 430,0			270 881 877,8	99 450 000,0				99 450 000,0	370 375 307,8
2101530	0210	Формування статутного капіталу Державного підприємства Міністерства оборони України "Агенція закупівель у сфері оборони"	27 000,0	27 000,0									27 000,0
2105000		Адміністрація Державної спеціальної служби транспорту України	15 794 050,0	15 130 541,2	11 397 124,2	137 891,8	663 508,8	23 553,4	19 551,1	198,1	2 642,6	4 002,3	15 817 603,4
2105010	0220	Забезпечення діяльності Державної спеціальної служби транспорту	15 794 050,0	15 130 541,2	11 397 124,2	137 891,8	663 508,8	23 553,4	19 551,1	198,1	2 642,6	4 002,3	15 817 603,4
2200000		Міністерство освіти і науки України	32 375 034,1	29 366 559,3	1 331 718,1	48 120,5	3 008 474,8	20 679 709,2	14 984 969,9	101 600,5	9 330,9	5 694 739,3	53 054 743,3
2201000		Апарат Міністерства освіти і науки України	32 215 336,3	29 206 861,5	1 228 008,1	46 629,2	3 008 474,8	20 673 209,2	14 978 769,9	97 428,5	8 880,9	5 694 439,3	52 888 545,5
2201010	0990	Загальне керівництво та управління у сфері освіти і науки	185 523,6	185 523,6	130 968,2	5 670,0		250,0	250,0				185 773,6

2

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціонально-класифікаційні видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Загальний фонд					Спеціальний фонд					Разом:
			Всього	видатки споживання	з них:		видатки розвитку	Всього	видатки споживання	з них:		видатки розвитку	
					оплата праці	комунальні послуги та енергоносії				оплата праці	комунальні послуги та енергоносії		
2201250	0950	Підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, працівників харчової, переробної промисловості та агропромислового комплексу, медичних та фармацевтичних кадрів, керівних працівників і спеціалістів державного управління та інших осіб, які виявили бажання працювати на деокупованих територіях України	35 768,5	35 768,5	24 803,4	1 005,2		17 826,1	17 506,1	10 811,3	1 971,8	320,0	53 594,6
2201260	0970	Загальнодержавні заходи у сфері освіти	1 515 924,8	271 801,3	5 613,7		1 244 123,5	32 684,0	32 684,0				1 548 608,8
2300000		Міністерство охорони здоров'я України	164 690 761,5	162 433 512,4	6 249 096,3	465 663,1	2 257 249,1	11 634 936,9	7 439 633,7	295 119,8	121 010,3	4 195 303,2	176 325 698,4
2301000		Апарат Міністерства охорони здоров'я України	21 660 303,0	19 554 776,9	6 038 689,8	457 884,9	2 105 526,1	11 634 921,2	7 439 618,0	295 119,8	121 010,3	4 195 303,2	33 295 224,2
2301040	0740	Громадське здоров'я та заходи боротьби з епідеміями	3 228 927,5	3 228 781,7	2 435 529,3	66 324,0	145,8	569 654,7	523 066,7	185 925,8	107 123,6	46 588,0	3 798 582,2
2307000		Державна служба з лікарських засобів та контролю за наркотиками	101 689,2	101 689,2	75 256,3	4 470,9							101 689,2
2307010	0763	Керівництво та управління у сфері лікарських засобів та контролю за наркотиками	101 689,2	101 689,2	75 256,3	4 470,9							101 689,2
2400000		Міністерство енергетики України	4 563 126,7	643 196,5	273 301,8	6 906,3	3 919 930,2	993 408,4	201 263,3			792 145,1	5 556 535,1
2401000		Апарат Міністерства енергетики України	4 342 902,3	422 972,1	110 846,7	3 530,7	3 919 930,2	993 408,4	201 263,3			792 145,1	5 336 310,7
2401110	0433	Надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва паливно-енергетичного комплексу	350 000,0				350 000,0						350 000,0
2500000		Міністерство соціальної політики України	460 518 390,7	460 492 607,5	361 040,6	46 664,9	25 783,2	2 893 528,6	2 069 511,8	51 730,1	9 105,1	824 016,8	463 411 919,3
2501000		Апарат Міністерства соціальної політики України	184 951 394,1	184 938 890,0	179 421,3	36 135,4	12 504,1	968 825,1	144 808,3	1 102,1	1 059,3	824 016,8	185 920 219,2
2501010	0412	Керівництво та управління у сфері соціальної політики	176 003,5	163 499,4	115 643,5	6 338,5	12 504,1	499,6	499,6		425,0		176 503,1
2501530	1070	Соціальний захист громадян, які потрапили у складні життєві обставини	102 667 017,4	102 667 017,4	63 777,8	29 796,9		4 880,0	4 736,5	1 102,1	634,3	143,5	102 671 897,4
2600000		Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України	12 165 885,4	131 870,2	102 639,0	3 465,6	12 034 015,2						12 165 885,4
2601000		Апарат Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України	12 165 885,4	131 870,2	102 639,0	3 465,6	12 034 015,2						12 165 885,4
2601030	0442	Виконання державних цільових програм реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення	12 034 015,2				12 034 015,2						12 034 015,2

3

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціонально-класифікаційні видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Загальний фонд					Спеціальний фонд					Разом:
			Всього	видатки споживання	з них:		видатки розвитку	Всього	видатки споживання	з них:		видатки розвитку	
					оплата праці	комунальні послуги та енергоносії				оплата праці	комунальні послуги та енергоносії		
2700000		Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	5 178 382,3	3 457 816,2	2 377 726,1	301 816,4	1 720 566,1	5 448 878,3	3 737 458,0	188 616,7	3 021 510,6	1 711 420,3	10 627 260,6
2701000		Апарат Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України	927 665,7	880 207,0	563 622,8	9 664,8	47 458,7	94 706,5	53 000,2	16 202,0	6 193,3	41 706,3	1 022 372,2
2701090	0950	Підвищення кваліфікації та перепідготовка кадрів у сфері екології, природних ресурсів та водного господарства, підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів	34 385,3	34 385,3	25 860,5	1 479,2		12 347,3	10 577,3	5 705,4	57,0	1 770,0	46 732,6
2701520	0540	Забезпечення діяльності Національного центру обліку викидів парникових газів	9 503,5	9 503,5	7 554,1	72,3							9 503,5
2707000		Державне агентство водних ресурсів України	1 811 355,3	1 808 355,3	1 241 419,9	275 898,0	3 000,0	3 984 499,8	3 607 384,8	164 369,7	3 011 602,5	377 115,0	5 795 855,1
2707090	0620	Першочергове забезпечення сільських населених пунктів централізованим водопостачанням	3 000,0				3 000,0	30 000,0				30 000,0	33 000,0
2708000		Державне агентство України з управління зоною відчуження	1 721 755,6	60 293,1	44 558,0	1 860,9	1 661 462,5	1 082 727,0				1 082 727,0	2 804 482,6
2708120	0513	Підтримка у безпечному стані блоків та об'єкта "Укріття" та заходи щодо зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС	1 258 897,8				1 258 897,8						1 258 897,8

2800000	Міністерство аграрної політики та продовольства України	2 685 626,5	1 824 045,0	1 303 188,1	125 606,8	861 581,5	1 805 916,3	1 279 190,3	316 078,1	668 515,0	526 726,0	4 491 542,8
2801000	Апарат Міністерства аграрної політики та продовольства України	877 242,5	259 700,5	192 964,3	3 793,1	617 542,0	612 952,1	166 226,1	16 078,1	2 636,9	446 726,0	1 490 194,6
2801010	0421 Керівництво та управління у сфері агропромислового комплексу	121 279,5	121 279,5	83 077,1	1 610,4							121 279,5
2804000	Державне агентство меліорації та рибного господарства України	839 350,4	837 487,4	585 167,9	86 695,0	1 863,0	1 192 809,7	1 112 809,7	300 000,0	665 878,1	80 000,0	2 032 160,1
2804020	0423 Організація діяльності рибовідтворювальних комплексів та інших бюджетних установ у сфері рибного господарства	59 409,4	59 409,4	35 587,6	10 075,5		20,0	20,0				59 429,4
2804120	0421 Експлуатація державного водогосподарсько-меліоративного комплексу	513 568,9	513 568,9	360 099,5	73 533,7		1 192 739,7	1 112 739,7	300 000,0	665 878,1	80 000,0	1 706 308,6
2900000	Міністерство цифрової трансформації України	597 580,1	170 065,9	136 445,6	475,7	427 514,2						597 580,1
2901000	Апарат Міністерства цифрової трансформації України	597 580,1	170 065,9	136 445,6	475,7	427 514,2						597 580,1
2901010	0470 Керівництво та управління у сфері цифрової трансформації	170 065,9	170 065,9	136 445,6	475,7							170 065,9
2901030	0470 Електронне урядування	397 514,2				397 514,2						397 514,2
2901060	0490 Забезпечення функціонування Фонду розвитку інновацій	30 000,0				30 000,0						30 000,0
3110000	Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України	153 901,2	150 211,5	102 933,8	2 007,3	3 689,7	54 144 779,5	18 770 139,5	14 348,5	944,0	35 374 640,0	54 298 680,7

4

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Загальний фонд					Спеціальний фонд					Разом:
			Всього	видатки споживання	з них:			Всього	видатки споживання	з них:		видатки розвитку	
					оплата праці	комунальні послуги та енергоносії	видатки розвитку			оплата праці	комунальні послуги та енергоносії	видатки розвитку	
3111000		Апарат Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України	153 901,2	150 211,5	102 933,8	2 007,3	3 689,7	54 144 779,5	18 770 139,5	14 348,5	944,0	35 374 640,0	54 298 680,7
3111380	0490	Забезпечення реалізації проєктів щодо відновлення інфраструктури за програмою «Підтримка швидкого відновлення України»						5 970 000,0				5 970 000,0	5 970 000,0
3400000		Міністерство молоді та спорту України	3 222 561,5	3 193 826,3	834 502,4	6 797,7	28 735,2	459 686,0	186,0	98,0		459 500,0	3 682 247,5
3401000		Апарат Міністерства молоді та спорту України	3 222 561,5	3 193 826,3	834 502,4	6 797,7	28 735,2	459 686,0	186,0	98,0		459 500,0	3 682 247,5
3401010	1040	Керівництво та управління у сфері молоді та спорту	85 379,7	85 379,7	63 021,3	1 141,1							85 379,7
3401070	1040	Здійснення заходів державної політики з питань молоді та державна підтримка молодіжних та дитячих громадських організацій	36 605,7	36 605,7	7 233,4	1 302,8							36 605,7
3401110	0810	Розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивна реабілітація	628 368,0	628 368,0	167 929,5	168,1		48 739,2				48 739,2	677 107,2
3401220	0810	Розвиток фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту	2 082 329,0	2 082 329,0	569 573,9	3 256,9		410 260,8				410 260,8	2 492 589,8
3401320	0810	Підготовка і участь національних збірних команд України в міжнародних змаганнях, що проводять Міжнародний, Європейський олімпійські комітети, включаючи Олімпійські ігри, та Всесвітніх іграх	159 718,3	138 545,5			21 172,8						159 718,3
3500000		Міністерство фінансів України	33 175 954,6	17 137 035,7	11 784 386,6	629 438,4	16 038 918,9	2 309 034,5	650 453,0	13 454,1	6 787,4	1 658 581,5	35 484 989,1
3501000		Апарат Міністерства фінансів України	16 925 345,4	891 226,5	468 105,0	11 200,4	16 034 118,9	100 846,0	100 121,4	10 360,4	3 216,5	724,6	17 026 191,4
3501010	0112	Керівництво та управління у сфері фінансів	664 884,2	664 884,2	455 866,8	10 886,2							664 884,2
3501480	0490	Побудова та функціонування інформаційно-аналітичної платформи верифікації та інші заходи, пов'язані з її впровадженням	13 863,6				13 863,6						13 863,6
3501520	0942	Підготовка кадрів у сфері фінансової політики закладами вищої освіти	210 101,3	210 101,3				78 084,6	77 784,6			300,0	288 185,9
3501530	0150	Наукова і науково-технічна діяльність у сфері фінансової політики	20 255,3				20 255,3	369,6				369,6	20 624,9
3504000		Державна казначейська служба України	2 868 623,7	2 868 623,7	1 956 012,7	83 640,0	8 709,5	7 933,2		3 163,6	776,3	2 877 333,2	
3504010	0112	Керівництво та управління у сфері казначейського обслуговування	2 618 623,7	2 618 623,7	1 956 012,7	83 640,0	8 709,5	7 933,2		3 163,6	776,3	2 627 333,2	
3505000		Державна аудиторська служба України	1 134 532,3	1 129 732,3	808 853,5	29 431,4	4 800,0	194,1	194,1			1 134 726,4	
3505010	0112	Керівництво та управління у сфері фінансового контролю	1 134 532,3	1 129 732,3	808 853,5	29 431,4	4 800,0	194,1	194,1			1 134 726,4	
3510000		Міністерство фінансів України (загальнодержавні видатки та кредитування)	356 695 115,5	323 273 989,7			8 300,0	8 300,0				356 703 415,5	

5

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Загальний фонд					Спеціальний фонд					Разом:
			Всього	видатки споживання	з них:			Всього	видатки споживання	з них:		видатки розвитку	
					оплата праці	комунальні послуги та енергоносії	видатки розвитку			оплата праці	комунальні послуги та енергоносії	видатки розвитку	
3511000		Міністерство фінансів України (загальнодержавні видатки та кредитування)	356 695 115,5	323 273 989,7			8 300,0	8 300,0					356 703 415,5
3511350	0170	Обслуговування державного боргу	265 283 004,4	265 283 004,4									265 283 004,4
3600000		Міністерство юстиції України	13 749 609,9	13 710 540,7	8 415 882,9	897 309,7	39 069,2	1 482 402,7	1 434 676,0	523 328,8	175 827,6	47 726,7	15 232 012,6
3601000		Апарат Міністерства юстиції України	12 723 386,8	12 693 015,6	7 894 354,1	876 460,7	30 371,2	1 455 595,9	1 408 190,2	507 148,7	47 405,7	14 178 982,7	
3601020	0340	Виконання покарань установами і органами Державної кримінально-виконавчої служби України	7 447 814,6	7 419 443,4	4 818 711,9	791 070,0	28 371,2	251 932,9	246 860,3	90 726,5	26 280,2	5 072,6	7 699 747,5
3800000		Міністерство культури та інформаційної політики України	8 704 667,7	8 683 479,1	1 339 259,1	81 908,7	21 188,6	485 579,4	416 097,7	40 019,8	16 090,2	69 481,7	9 190 247,1
3801000		Апарат Міністерства культури та інформаційної політики України	7 050 659,0	7 050 659,0	1 254 807,3	78 982,9	483 700,2	415 718,5	39 959,3	15 878,9	67 981,7	7 534 359,2	
3801490	0827	Збереження історико-культурної та архітектурної спадщини в національних і державних заповідниках	478 278,1	478 278,1	315 673,9	29 781,2		46 921,2	44 612,0	18 171,3	8 055,6	2 309,2	525 199,3
5960000		Головне управління розвідки Міністерства оборони України	18 698 050,8	14 607 827,4	11 650 498,1	68 017,3	4 090 223,4	24 861,0	24 470,1	1 977,5	21 369,9	390,9	18 722 911,8
5961000		Головне управління розвідки Міністерства оборони України	18 698 050,8	14 607 827,4	11 650 498,1	68 017,3	4 090 223,4	24 861,0	24 470,1	1 977,5	21 369,9	390,9	18 722 911,8
5961010	0260	Розвідувальна діяльність у сфері оборони	18 548 050,8	14 607 827,4	11 650 498,1	68 017,3	3 940 223,4	24 861,0	24 470,1	1 977,5	21 369,9	390,9	18 572 911,8
5970000		Уповноважений із захисту державної мови	16 637,0	16 637,0	11 441,1	288,8							16 637,0
5971000		Секретаріат Уповноваженого із захисту державної мови	16 637,0	16 637,0	11 441,1	288,8							16 637,0
5971010	0111	Організаційне, експертно-аналітичне, правове, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Секретаріату Уповноваженого із захисту державної мови	16 637,0	16 637,0	11 441,1	288,8							16 637,0
6010000		Антимонопольний комітет України	248 375,1	248 375,1	170 252,3	5 459,0		7 599,0	7 599,0				255 974,1
6011000		Апарат Антимонопольного комітету України	248 375,1	248 375,1	170 252,3	5 459,0		7 599,0	7 599,0				255 974,1
6011010	0411	Керівництво та управління у сфері конкурентної політики, контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції	248 375,1	248 375,1	170 252,3	5 459,0		7 599,0	7 599,0				255 974,1
6330000		Національне агентство з питань запобігання корупції	1 171 199,4	1 115 889,7	262 135,8	5 497,8	55 309,7						1 171 199,4
6331000		Апарат Національного агентства з питань запобігання корупції	1 171 199,4	1 115 889,7	262 135,8	5 497,8	55 309,7						1 171 199,4
6331020	0111	Фінансування статутної діяльності політичних партій	753 382,7	753 382,7									753 382,7
6380000		Державне космічне агентство України	1 162 438,4	440 023,1	285 482,9	18 158,3	722 415,3	7 529,6	7 529,6	4 080,5	513,0		1 169 968,0

6

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Загальний фонд					Спеціальний фонд					Разом:
			Всього	видатки споживання	з них:			Всього	видатки споживання	з них:		видатки розвитку	
					оплата праці	комунальні послуги та енергоносії	видатки розвитку			оплата праці	комунальні послуги та енергоносії	видатки розвитку	
6381000		Апарат Державного космічного агентства України	1 162 438,4	440 023,1	285 482,9	18 158,3	722 415,3	7 529,6	7 529,6	4 080,5	513,0		1 169 968,0
6381050	0470	Управління та випробування космічних засобів	411 272,8	394 272,8	253 448,4	15 442,9	17 000,0	7 164,5	7 164,5	4 045,9	466,4		418 437,3
6440000		Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення	158 400,7	158 050,7	115 338,6	1 155,2	350,0	0					

Table with columns: Код програмної класифікації, Код функціонально-класифікаційні видатків та кредитування державного бюджету, Найменування, and financial data columns.

7

Table with columns: Код програмної класифікації, Код функціонально-класифікаційні видатків та кредитування державного бюджету, Найменування, and financial data columns, including sub-sections like 'Національна академія правових наук України'.

8

Table with columns: Код програмної класифікації, Код функціонально-класифікаційні видатків та кредитування державного бюджету, Найменування, and financial data columns, including sub-sections like 'Центральна виборча комісія'.

9

Додаток № 4 до Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2023 рік" щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони та вирішення пріоритетних питань"

Додаток № 5 до Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2023 рік" щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони та вирішення пріоритетних питань"

Зміни до додатка № 4 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2023 рік" "Повернення кредитів до Державного бюджету України та розподіл надання кредитів з Державного бюджету України в 2023 році"

Зміни до додатка № 6 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2023 рік" "Міжбюджетні трансферти (інші дотації та субвенції) з Державного бюджету України місцевим бюджетам на 2023 рік"

Table with columns: Код програмної класифікації, Код функціонально-класифікаційні видатків та кредитування державного бюджету, Найменування, and financial data columns for credit operations.

Table with columns: Код бюджету, Назва місцевого бюджету адміністративно-територіальної одиниці, and financial data columns for subvention distribution.

Джо БАЙДЕН: Не допустимо перемоги таких терористів, як ХАМАС, і тиранів, як путін

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Українців дуже надихнуло отримання ракет АТАСМС, бо наші воїни дуже ефективно застосовують їх на полі бою», — повідомив Президент.

Співрозмовники також розглянули можливість подальшого посилення далекобійних спроможностей українських військ.

Глава Української держави подякував за плідний візит до Києва спеціальної представниці США з питань економічного відновлення України Пенні Пріцкер. «Ми розпочали продуктивні переговори щодо використання заморожених російських активів», — зауважив Президент України.

Володимир Зеленський поінформував Джо Байдена про ухвалення Верховною Радою реформаторських законів, необхідних для початку переговорів про вступ України до Євросоюзу.

Президент України високо оцінив візит лідера США до Ізраїлю з метою пошуку мирного врегулювання та захисту життя цивільного населення.

Співрозмовники приділили окрему увагу наступним спільним крокам у просуванні Української формули миру. «Вітаю рішення США надіслати свого представника на наступну зустріч радників на Мальті наприкінці цього місяця. Україна вдячна за життєво важливу й стійку підтримку США в нашій боротьбі за свобо-

ду та проти російської агресії», — сказав глава Української держави.

Як передає «Голос Америки», у зверненні до американського народу Джо Байден (на знімку) наголосив на необхідності підтримати як Україну, так і Ізраїль в переломний момент історії. Президент також звернувся до Конгресу із закликом підтри-

мати нове фінансування програм допомоги, щоб зупинити терор ХАМАС та агресію путіна.

«Я знаю, що ці конфлікти можуть здаватися далекими. Природне запитання: чому це важливо для Америки? Тож дозвольте мені поділитися з вами, чому забезпечення успіху Ізраїлю та України є життєво важливим для національної безпеки Америки, — сказав Байден. — Ви знаєте, історія навчила нас, що коли терористи не платять ціну за свій терор, коли диктатори не платять ціну за свою агресію, вони викликають ще більше хаосу і ще більше руйнувань».

Джо Байден, який щойно повернувся з Ізраїлю, сказав, що його серце розбите через події і жертви на Близькому Сході. А також наголосив на тому, як українці постраждали після російського вторгнення: «Ми не забули про масові поховання, знайдені тіла зі слідами тортур, зґвалтування, які росіяни використовували як зброю, і тисячі й тисячі українських дітей, насильно вивезених до росії, вкраде-

них у батьків». «ХАМАС і путін представляють різні загрози. Але в них є де-що спільне: вони обидва хочуть повністю знищити сусідню демократію, повністю знищити», — сказав Президент США.

Він також наголосив, що ХАМАС не представляє палестинський народ, а тільки використовує палестинських цивільних як живий щит, через що страждають невинні палестинські сім'ї. «Ми не можемо дозволити, щоб дріб'язкова розлючена партійна політика завадила нам втілити нашу відповідальність як великої нації. Ми не можемо допустити і не допустимо перемоги таких терористів, як ХАМАС, і тиранів, як путін. Я відмовляюся дозволити цьому статися. Ми повинні пам'ятати, хто ми є. Ми — Сполучені Штати Америки, Сполучені Штати Америки!» — наголосив Байден у зверненні до народу.

«Немає нічого неодосяжного для нас. Якщо ми діємо разом», — закликав Президент американців до єдності.

Фото зі сторінки Джо Байдена у соцмережі X.

російські нарративи програють. Рівень підтримки нашої країни вражає

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Під час глобального дослідження, проведеного в липні та серпні 2023 року в 30 країнах на різних континентах, респондентів запитували про ставлення, думки та поведінку щодо низки важливих питань і викликів, які стоять перед світом. Що стосується українського питання, то результати дослідження засвідчили, що в середньому 29% опитаних у цих країнах «повністю згодні» з тим, що їх уряди повинні підтримувати Україну, яка захищається від російської агресії, і ще 40% «скоріше згодні» з цим. Лише 11% «категорично не згодні» і 20% «скоріше не згодні».

Найбільше підтримують Україну жителі Португалії (86%), Швеції (81%) та Австралії (80%), за ними йдуть мешканці Великої Британії (79%) та Канади (78%). Якщо дивитися рейтинг з кінця,

то найменше хочуть, щоб їхній уряд підтримував Україну, мексиканці (46%). Однак слід зауважити, що Мексика — єдина країна, де рівень підтримки нижче 50%. Далі — колумбійці (51%), індонезійці (54%), саудити (55%) та перуанці (55%).

Тим часом у США — країні, яка надає найбільшу військову допомогу Україні, 70% респондентів хочуть, щоб їхній уряд підтримував Україну. В Німеччині, також ключовому постачальнику військової допомоги, про підтримку України заявили 66% опитаних. Загалом мешканці країн Європи та Північної Америки, яких було включено до опитування, зазвичай найбільше підтримують Україну, тоді як жителі Латинської Америки висловлюють найменшу підтримку.

Генеральний директор GlobeScan Кріс Коултер вважає, що такі результати свідчать: «Світова

громадська думка продовжує залишатися на боці України». «Переважає більшість людей в Африці, Австралії, Бразилії, Європі, Японії та Північній Америці хочуть, щоб їхні уряди підтримали Україну, яка бореться за свою свободу проти злочинного вторгнення росії», — прокоментував він результати дослідження.

Петро Бурковський переконаний, що опитування GlobeScan показало: російські нарративи програють по всьому світу, незважаючи на величезні вкладені кошти і зусилля. «Солідарність мешканців таких різних країн з Україною надихає і дає українцям сили для продовження боротьби за свободу та незалежність».

У коментарі «Голосу України» Петро Бурковський зауважив, що опитування GlobeScan цікаве тим, що воно здійснювалося онлайн.

— Тобто, воно охопило аудиторію, яка активно користується су-

часними гаджетами і проводить значний час у соцмережах. Це люди, які бачать і споживають різну інформацію, мають можливість зважувати якість інформації, яку вони споживають. Тому це опитування важливе, бо показує, що добре поінформована аудиторія у різних країнах переважно підтримує Україну. Це чинить сильний тиск на уряди цих країн, які мусять рахуватися з громадською думкою і тому допомагають Україні. Це добре, проте треба розуміти, що ця ситуація може змінитися, і що інформаційний фронт боротьби з росією та її лідером наживищею пропагандою дуже важливий. Влада має це пам'ятати і розуміти, що її зусилля повинні бути важливою активністю громадян у соцмережах, в тому числі, великою українською діаспорою.

Наталія ФІЛПЧУК.

Інвесторам представили проекти для відбудови

Про відбудову України після російської агресії йшлося у Румунії, де тривав дводенний міжнародний форум «Відновлення України: Бухарест-2023». Участь у ньому взяв перший заступник голови Закарпатської ОВА Мирослав Білецький.

Цей захід, за його словами, є продовженням ініціативи Rebuilding Ukraine.ro як платформи для обговорення важливого питання — відбудови України після російської агресії. Дискусії першого дня здебільшого стосувалися тем геополітичного контексту, другого дня йшлося про локальні проекти в різних областях України, над якими вже працюють або мають намір реалізувати.

«Мав честь представити європейській спільноті, партнерам, потенційним інвесторам проект реконструкції Обласного реабілітаційного центру в Ужгороді», — розповів Мирослав Білецький. — Нашу ідею аудиторія сприйняла дуже схвально. Переконали, що зустрічі та перемовини, які провели в ці дні, принесуть результати, і незабаром ми почнемо про ще одну країну, готову доєднатися до будівництва сучасного реабілітаційного центру в Закарпатській області».

Василь НИТКА.

Ужгород.

Мільйон злотих на реабілітацію військових

Днями Львів першим серед регіонів прийняв робочу групу Європейського комітету регіонів з питань України (на знімку).

Місія цього консультативного органу Євросоюзу полягає у залученні регіональних та місцевих органів влади до процесу прийняття рішень ЄС та інформуванні їх про політику спільноти.

У нараді взяли участь представники місцевого самоврядування країн — членів ЄС та України, Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури, Асоціації міст України (АМУ). Як розповів міський голова, голова Регіонального відділення АМУ Андрій Садовий, високі гості відвідали центр реабілітації «Незламні» та поспілкувалися з бійцями. Віце-президент регіону Бургундія-Франш-Конте Патрік

Моліноз відзначив силу українців та їхню віру в Перемогу. Так само дізнався про велику кількість у Львові бійців на реабілітації та внутрішньо переміщених осіб, тож запевнив у всебічній допомозі.

«Багато українських міст, на відміну від Львова, не мають партнерів, тож будемо допомагати їм із цим, — наголосила мер Гдан-

ська Александра Дулькевіч, яка є головою робочої групи Єврокомітету регіонів. — Це важливо для впровадження реформ, обміну досвідом, контактами, які дозволяють побудувати шлях України до ЄС».

Першим результатом зустрічі, як повідомив Андрій Садовий, стало рішення Гданська передати місту мільйон злотих на реабілітацію,

що дозволить збільшити кількість стаціонарних ліжко-місць у центрі UNBROKEN. Також Львів отримав грант від ЄС на 19,6 мільйона євро для спорудження соціального житла пораненим унаслідок бойових дій внутрішньо переміщеним особам, які проходять тут реабілітацію.

Людмила СТРАЖНИК.
Фото Романа БАЛУКА.

На режим чекають сюрпризи

На засіданні держради Татарстану Азат Хамаєв вголос перед своїми колегами поставив запитання: у якому правовому полі ми живемо? Глава суб'єкта федерації за побиття людини надає звання героя своєму сину. Він вважає його героєм мусульман. Хто може відповісти?

Далі запала тиша. На запитання Азата Хамаєва про побиття в грозненському слідчому ізоляторі ніхто не захотів відповісти. Історія про те, як п'ятнадцятирічний син глави чечні рамзана кадрова прийшов у слідчий ізолятор і побив затриманого за спалення Корану Микиту Журавеля, який очікує на суд, змусить замислитися не лише Азата Хамаєва, в якій країні живуть росіяни. Ця тема була табу для російських чиновників, як і присвоєння адаму кадирову звання героя республіки.

І тут пролунало запитання: де ми живемо? Запитання депутата розповсюдили більшість опозиційних видань та телеграм-каналів, які ще не контролює режим.

Ситуація нині в росії така, що будь-які слова, що йдуть врозріз із офіційними нарративами, стають предметом нападки та доносів.

Глава ханти-мансійського автономного округу Наталія Комарова потрапила під прес після слів: «Ми не готувалися до цієї війни, вона нам не потрібна». Її звинуватили в «дискредитації збройних сил росії» і написали донос міністру внутрішніх справ. Регіональна влада досі виправдовується, що губернаторку не так зрозуміли.

Атмосферу, яка нині панує в регіонах, засвідчує історія, яка мала місце на засіданні держради комі. Депутат Катерина Дячкова спробувала поставити доповідачу запитання мовою комі. Її одразу перебив голова держради, представник «єдиної росії» сергій усачов: «У нас тут не колхоз».

Комі-зиряньська мова в республіці є державною, обов'язковою для вивчення. Це закрили законодавчими актами ще в 2011-му. Її викладають у всіх школах регіону, а з трибуни держради республіки депутати забороняють говорити державною мовою республіки.

Ці три історії — лише окремі штрихи до того, що насправді відбувається в регіонах країни перед наступними президентськими виборами 2024 року.

Ситуація далеко неоднозначна, вважає опозиційний державний діяч і політолог Аббас Галлямов. Він у 2008—2010 роках був спірайтером путіна, а в 2010—2014-х працював заступником керівника адміністрації президента республіки башкортостан, добре знає настрій, які панують у російській глибинці. путінський режим вніс Аббас Галлямова у список так званих «іноземних агентів», а жандармерія оголосила його в розшук за «дискредитацію російської армії».

«Майбутні вибори дуже відрізнятимуться від усіх тих, що ми бачили до цього. Порівняно з кампанією наступного року попередні були легкою прогулянкою. Тепер у російській політиці з'явилися принципові нові учасники — типу Збройні Сили України. Нині від їх дій залежить не менше, ніж від центрвиборчкому», — прогнозує політолог. Він радить уявити собі на хвилину, як перед виборами 10 тисяч представників «Російського корпусу» зайдуть на територію рф. Невідомо, як поведеться розгвардія, яка звикла лише студентів бити. У випадку з пригожим вони поховалися. А якщо в цей момент почнуться протести проти фальсифікацій виборів? На вулиці вийдуть юрби недоволених, а «Російський легіон» протоптаного дорогою піде на москву. На путіна чекають несподівані сюрпризи.

Богдан КУШНІР.

23 жовтня виповнюється 130 років від дня народження Пилипа КОЗИЦЬКОГО (1893—1960) — українського композитора, музикознавця, педагога, одного з уцілілих діячів «Розстріляного відродження». Завдяки йому в Україні з'явилася мережа музичних шкіл. Козицький також писав музику для кінофільмів і театральних постановок (зокрема, для знаменитого театру «Березіль» Леся Курбаса)

Книжка про культ вовка

У Житомирському обласному літературному музеї презентували монографію воїна ЗСУ Антона Бондаренка «Культ вовка у військових традиціях Давньої України». На зустріч завітало десятикласники житомирського ліцею № 12 імені С. Ковальчука, краєзнавці, науковці, любителі історії. Після хвилини мовчання слово взяв Антон Бондаренко.

— Дослідження тотемних військових культур — це велике захоплення, можна сказати — призначення. Над темою почав працювати ще студентом, на рівні курсових та дипломних робіт. Уже тоді цікавився давніми тотемними військовими традиціями періоду скіфського кола, Київської Русі та їхніми пережитками в середовищі українського козацтва часів Війська Запорозького. Тоді й розпочалося створення кандидатської дисертації, квітеньською місяцем якої є ця книжка. Якщо порахувати від курсової роботи на четвертому курсі до першого видання книжки, то писав я десять років, а з доповненнями останнього часу — буде всі дванадцять, — каже А. Бондаренко. — Заголовок обрано на основі назви дисертації. Термін «культ» найбільше передає зміст того, про що йдеться в книжці: військовий тотемізм, культ

як світоглядне значення, а не просто релігія в сучасному розумінні цього слова.

Ліцеїстів зацікавило, чому саме вовк було обрано для наукової розвідки.

— У перші роки в аспірантурі я розглядав тотемізм різних звірів і птахів на території сучасної України. У наших давніх предків і у більшості давніх народів саме вовк був військовим тотемом. Утім, давні народи могли мати тотемами не тільки вовків. Приміром, ведмідь (шаленість і сила), давні тури (сила і лють), але ці тварини означали особисті чесноти воїна, мужа, князя, а вовк і вовча зграя уособлюють саме військовий символ. Сучасними генетичними дослідженнями доведено, що саме вовк був найпершою одомашненою твариною. На давніх стоянках кам'яної доби (Мезинська на території України) археологи

знаходять багато кістяків вовків в анатомічному порядку. На одній із ритуальних споруд Мезина центральне місце посідає череп вовка. Тож постає питання про одомашнення вовків, і тут треба говорити про співпрацю двох видів: людей давнього суспільства і вовків. Це був певний симбіоз, коли вовк виконував лише кілька функцій — полювання та бойові зіткнення, у яких вовки гризлися за своїх господарів. За це тварини отримували стабільну їжу та умовний прихисток, причому воля дій приручених вовків була значно ширшою, ніж у сучасних мисливських собак. Отже, це перший головний фактор, чому саме вовк став таким військовим символом. Другий фактор — сама зграя вже відтворювала невеличкий колектив, який можна порівняти з військовою ватагою та її тактикою переміщення місцевістю: попередити йдуть досвідчені самці, потім молоді, у середині обов'язково є цуцики і самки, а позаду — теж міцні й досвідчені звірі. Можливо, така тактика імітувалася давніми мис-

ливцями-воїнами. Нагадаю, ми говоримо про часи, коли не було одомашнено і приручено жодних звірів і птахів, — продовжив Антон Бондаренко.

Розмовляли також про архаїчні елементи культу вовка у звичаях українського козацтва, повстанської армії. Поступово бесіда перейшла на тему важливості історичної освіти для підростаючого покоління. Зустріч логічно доповнила музика. З піснями виступила Лариса Бойко. Під акомпанемент гітари вона виконала «Плач за ним, Україно», «Гати по них, козаче» та «Україна понад усе!» на слова житомирської письменниці Марії Зіновчук.

Презентована книжка «Культ вовка у військових традиціях Давньої України» з дарчим написом автора поповнила фонди музею.

Спілкування із житомирцями в Антона Бондаренка тривало й увечері — науковець зустрівся із студентами історичного факультету Житомирського держуніверситету імені Івана Франка.

Антон Бондаренко — киянин, письменник, науковець, кандидат історичних наук. Учасник Революції Гідності, доброволець батальйону «Айдар», вою-

вав на сході України у 2014—2015 роках, з перших днів повномасштабної агресії РФ виконував бойові завдання у Київській, Донецькій, Запорізькій областях.

Окрім згаданої монографії, він написав понад тридцять наукових і публіцистичних статей з давньої історії, археології. У 2019—2022 роках працював над дисертацією на здобуття ступеня доктора історичних наук на тему «Тотемні військові традиції народів Центральної та Східної Європи», а також досліджував тактику гібридної військово-політич-

ної агресії путінського режиму проти України.

Пише також поетичні та прозові твори, які підписує як Мечислав Рисич. Нинішньої весни представив у Житомирі фантастичну книжку «Змієборці», про що свого часу розповідав «Голос України».

До Житомира на презентацію монографії захисник-письменник приїхав під час ротації. Побратимам Антон Бондаренко відомий під позивним «Меч».

Людмила ЛОБАЧОВА.
Житомирська область.
Фото зі сторінки музею у Фейсбуці.

Краєвиди, на які ми не заслужили

У Хмельницькому обласному художньому музеї розгорнуто скріншот-виставку «Красивиди, на які ми не заслужили» аеророзвідника Владислава Німака (на знімку). Як розповів автор, він — аеророзвідник, виконує завдання з листопада минулого року в Запорізькій області. Там займається дешифруванням, тобто аналізом польотів та виявленням «чогось цікавого» під час багатогодинних польотів «Мавіком», чи якимось розвідувальним крилом, чи бомбардувальником. Тож глядачеві хоче показати красу випадкового моменту, знятого на військовий безпі-

лотник. Кадри, які представлені, він вибрав серед багатотисячних фото- та відеоархівів, зроблених його підрозділом. За словами воїна, 88 відсотків матеріалу з цієї галереї — це окуповані території, решта 12 відсотків — сіра зона.

Оскільки безпілотники мають різні камери, то й знімки можуть бути різними. Головне те, що постійно відбувається зйомка і фіксація різних моментів. І часто ці моменти неймовірно красиві. Як каже аеророзвід-

ник, створюється враження, що всі ці осколки, всі ями, окопи, руїни, посадки хочуть нам щось сказати. Точніше, закричати. І якомога страшніше закричати.

На жаль, поки що на цих полях та галявинах бігають не хлопці та дівчата з України, а «паннахавшая» орда з московії, яка незрозуміло навіщо сюди прийшла.

Ці землі будуть повернуті до України, і обстріли припиняться, але нині є унікальна можливість поспостерігати за окупо-

ваними територіями і побачити, що відбувається там, за рубезжем.

За словами розвідника, цікаво дивитися на окопні лінії, на наїзди БТРів, танків, мотоліг, на капонири та на спостережні пункти.

Завдяки зафіксованим кадрам тепер побачити все це можуть і відвідувачі виставки.

Крім того, що автор демонструє всім те, що відбувається за лінією фронту, він ще й показує, що аеророзвідка на війні попри смертельну небезпеку є захоплюючою справою. Тож сподівається, що хтось може надихнутись представленими на виставці скріншотами і захоче стати розвідником.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.
Фото з відкритих джерел.

Зірки, змії та «Оскар»

Про виставу «Горгони» у театрі «Сузір'я»

У Київській академічній майстерні театру «Сузір'я» за сприяння експерта культури Євгена Нищука відбувся закритий показ вистави «Горгони» виступки Київського національного університету культури і мистецтва. В стінах будівлі, що була зведена на початку минулого сторіччя, розгортається драматична історія про двох жінок.

Горгони у грецькій міфології — жінки зі зміями замість волосся. Вони є втіленням жіночої сили, загрози та небезпеки. Горгони порушували традиційні стереотипи про жіночу красу та покірність, їхній вигляд і поведінка були далекими від

стандартів і могли розглядатися як акт протесту проти соціокультурних очікувань від жінок.

Дон Нігро, сучасний американський драматург, автор п'єси, при написанні надихався бурхливим зірковим дуєтом Джован Кроуфорд і Бетті Девіс. Режисерки Валерія Штефюк та Світлана Грязна створили нуарну атмосферу суперництва та конкуренції. Вистава двом викликом для молодих акторок, ця робота має потенціал для розвитку та професійного зростання.

Двох колишніх успішних акторок залятих суперниць Мілдред (Світлана Грязна) та Рут (Катерина Туник) доля знову зводить разом. Їм випадає останній шанс погрітися під промінням слави — разом знятися у фільмі жахів «Горгони». Вони абсолютні протилежності, Рут — м'яка, жіночна, красива і користується цим на повну силу для полегшення життя, Мілдред навпаки — прямолінійна, недовірлива, експресивна, звикла всього досягати самотужки. Разом вони як гримуча суміш, ладні перегризти одна одній горлянку. Такими їх хочуть бачити і на екрані, але щоб співіснувати на знімальному майданчику, треба переступити через старі образи та власну гордість. Чи вдасться двом сильним жінкам порозумітися? Хто врешті-решт отримає «Оскар»? Це питання, як і багато інших важливих питань у нашому сучасному житті, залишається відкритим...

Валерія СЕРЕДА.
На знімку: сцена з вистави «Горгони».
Фото Олександри ГАЦЕНКО.

Відчути — щоб побачити

У Національній опереті України впроваджено інклюзивний проєкт «Тактильна адаптація вистав для глядачів».

Проєкт створений командою театру за підтримки Українського культурного фонду та базується на чотирирічному досвіді роботи з аудиторією, яка має порушення зору.

До п'ятиох різножанрових вистав були підготовлені аудіодискрипція та тактильні книжки, які представляють декорації та костюми кожної вистави, театральні програми шрифтом Брайля та описовий тур до двадцяти інших вистав театру. Це дасть змогу надавати послугу

для глядачів з порушенням зору максимально комфортно. Водночас значна частина репертуару Національної оперети України стане доступнішою.

Зокрема, вже у вересні та жовтні цього року для глядачів стали доступними такі вистави — «Доріан Грей», «За двома зайцями», «Сімейка Адамсів», «Тигролови» (прем'єра), «Sugar, або В джазі тільки дівчата».

Проєкт «Тактильна адаптація вистав для глядачів Національної оперети України» — це наступна сходинка та розвиток уже наявної практики, а для театральної спільноти — це гарний приклад та спільний досвід, до якого можна долучатися.

Вл. інф.

Спадкоємність воїнів усіх поколінь

Питання соціального, медичного та пенсійного забезпечення ветеранів і дітей війни, ветеранів праці, військової служби, громадян похилого віку складне та суспільно значиме. На Закарпатті проживає велике кількістю осіб поважного віку, які всі свої сили, розум, здібності й знання віддали протягом минулих десятиліть, щоб жила, утверджувалася і зміцнювалася наша держава. Тож тепер, на схилі літ, і самі потребують уваги та підтримки. На цьому наголошували учасники круглого столу, який провела Організація ветеранів України Закарпатської області з нагоди Міжнародного дня людей похилого віку і Дня ветерана.

Голова обласної ветеранської організації Ілля Гулянич наголосив: «Стійкість і героїзм наших Збройних Сил, усього українського народу у боротьбі з російською агресією підтвердили спадкоємність воїнів усіх поколінь. Сьогодні тисячі закарпатців, захисників і захисниць України, як колись їхні героїчні предки, стали до бою і дають гідну відсіч російським загарбникам у боротьбі за свободу і незалежність не лише власної держави, а й Європи».

Чимало позитивного досвіду накопичили ветеранські організації і волонтери Закарпаття у допомозі нашим захисникам, які сьогодні боронять Україну від рашистської навали на фронті.

Ними передано на фронт 165 тонн продуктів, 209 обігрівачів на дровах, 101 електричний обігрівач, 9 генераторів, 200 перископів. На 420 осіб закуплено тепловізори, броньовані шилети, каски та інше спорядження.

Ветеранські активісти і волонтери переказали на рахунок ЗСУ

майже 300 тисяч гривень особистих коштів. Цю роботу продовжуватимуть до повної Перемоги над російськими загарбниками.

«Не слід забувати, що ветерани — не лише споживачі. Значна частина їх активно трудяться на виробництві і у сфері послуг, інші допомагають у домашньому господарстві, вихованні онуків. Тому, турбуючись про хворих і немічних, потрібно всіляко сприяти створенню умов для тих ветеранів, які можуть і бажають працювати. В цьому надійний шлях не лише для поліпшення їхнього матеріального становища, а й фізичного і морального оздоровлення», — констатував Ілля Гулянич.

За його словами, війна з росією не дала можливості владі завершити децентралізацію, вирішити її основне завдання: підвищення ролі місцевого самоврядування у розв'язанні проблем на місцях та покращенні рівня надання послуг населенню. Насамперед — поставити у законодавчому полі, як кажуть у народі, «коня поперед воза».

Як наслідок — подальші кроки щодо законодавчого забезпечення реформи не мають системного характеру. У державі утворено чимало громад з незначною кількістю населення (3—5 тисяч жителів), а отже, з низькою фінансовою спроможністю.

У багатьох населених пунктах області, особливо в гірських районах, ще відсутня якісна медична допомога. Бракує аптек у сільській місцевості. Та й ціни на ліки, як і на товари першої потреби, не по кишені багатьом. Ветеранів не задовольняє також робота мобільних бригад «Укрпошти», які відмовляються доставляти за адресами газети і листи або приносять їх з великим запізненням. Так, на Березівщині місяцями чекають на доставку газет «Голос України», «Новини Закарпаття» та інших друкованих видань.

Заступник голови обласної ради Василь Дем'янчук зауважив:

«За умов війни надзвичайно складно покращити соцзабезпечення. Щоб це стало можливим, треба здобути Перемогу над загарбником, щоб запрацювала економіка і щоб люди швидше поверталися за кордон». Проте, на думку посадовця, недопустимо, щоб у когось пенсія була дві з половиною тисячі, а в когось — двісті тисяч гривень...

Присутніх цікавив новий порядок оформлення і отримання субсидій. Отож начальниця Головного управління ПФ в області Анастасія Пентек повідомила: тепер пільгові кошти, на відміну від попереднього часу, надходять на рахунок людини, а не зараховуються за опалення, газ чи електроенергію.

Дуже докладна, цікава, з ілюстрацією конкретними життєвими прикладами була промова Ольги Чемет. Ішлося і про реформи медичної галузі, і про те,

як працює в нинішніх умовах сімейний лікар і всі 102 підприємства галузі, що діють на Закарпатті; про пільгові рецепти на ліки, про обласний госпіталь ветеранів війни і його проблемами, про протезування — одне слово, присутні справді з цікавістю слухали цю досвідчену посадовицю і в кінці посадили низку запитань.

Наталія Омелянюк докладно розповіла про допомогу ветеранам, яка надається через обласну програму «Турбота», про можливості територіальних громад у сприяттві людям поважного віку та особам з інвалідністю, про права і пільги учасників бойових дій теперішньої російсько-української війни, про нову посаду, яка вводиться, — помічник ветерана.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

На знімку: учасники круглого столу.

Фото автора.

Зібрали кошти на біонічні протези

Працівники департаменту фінансів і департаменту праці та соціальної політики Одеської міської ради перерахували свій одноденний заробіток на сучасні біонічні протези для українських військових та цивільних, які постраждали через повномасштабне російське вторгнення. Це можливість допомогти нашим героям повернутися до більш-менш звичного життя завдяки протезуванню. Кошти були зібрані для старшого матроса військової служби за контрактом Андрія Бендаса. 12 квітня 2023 року під час виконання бойового завдання хлопець дістав тяжке вогнепальне осколкове поранення та потребує протезування.

Олена ІВАШКО.

Одеська область.

Дитбудинки отримали те, про що мріяли

За кошти від Європейського інвестиційного банку та Князівства Ліхтенштейн громади Дніпропетровщини отримали 40 тонн гуманітарної допомоги. Вантаж від Фондації першої леді Олени Зеленської надали в 34 дитячі будинки сімейного типу Нікопольщини і Криворіжжя, в яких виховують майже 250 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Як зазначили в ОВА, кожна родина під час особистого спілкування з представниками фондації розповіла про те, чого саме потребує в першу чергу. Так, були надані побутова техніка, меблі, гаджети для навчання, посуд, ковдри. А також велосипеди, самокати, ролики, гантели. Крім того, продукти, твердотопливні котли та водонагрівачі.

Вл. інф.

Канікули будуть, та не для всіх

Днями у школах розпочнуться осінні канікули. У низці областей та населених пунктів їх скасують чи скоротять для того, щоб надолужити спричинені війною освітні втрати.

У Києві департамент освіти і науки рекомендував використати тиждень канікул (23—29 жовтня) «для проведення компенсаторних занять, індивідуальних чи групових консультацій» з базових тем для подолання освітніх втрат і розвивів. У Київській області вакації розпочинатимуться в різний час — у більшості закладів 23 чи 30 жовтня, а у 130 школах їх перенесли на зиму. Схожа ситуація на Львівщині й Івано-Франківщині. В очікуванні можливих зимових вимкнень світла скасували осінні канікули і в місті Умань на Черкащині — через гарні погодні умови освітяни вирішили перенести цей тиждень відпочинку на зиму.

Житло переселенцям забезпечили студенти

За допомогою благодійників та молоді у Дніпрі під житло для переселенців відремонтували поверх студентського гуртожитку — незабаром з'являться перші мешканці.

Як розповіли у Дніпропетровській ОВА, відповідний проект молоді з Української студентської ліги розпочала рік тому. Спочатку оновили один поверх студентського гуртожитку на понад півсотні осіб — і вже пізніше там мешкають родини внут-

рішньо переміщених осіб.

«Ми розуміли, що йде повномасштабна війна. Багато людей були змушені покинути свої домівки. Тому виникла ідея створити Центр довгострокового проживання. Загалом він може прийняти до 80 осіб. Але плануємо далі розширювати проєкт. А ще влаштувати поряд із гуртожитком мальовниче подвір'я», — сказав співзасновник центру Максим Свиценко.

Із фінансуванням проєкту допомогла одна з великих ізраїльських ІТ-компаній. Також до реалізації підключилися й міжнародні гуманітарні донори, які виділили частину коштів. Не залишилися осторонь й місцеві підприємці. А ще організаторам вдалося залучити гранти. Все це крім всього іншого дало змогу забезпечити для мешканців шелтеру безплатне дворазове харчування та надавати гуманітар-

ні набори з найнеобхіднішим.

Одна з тих, хто ще с весни цього року заселився до центру, — переселенка з Запорізької області Світлана. Вона залишила рідне місто, яке опинилося в окупації.

«У березні минулого року зайшли танки й загарбницькі війська. Орки ходили групами з автоматами. Сину було лише декілька місяців. Іноді доводилося ночувати із немовлям у підвалі. Виїжджали разом з

маленьким Артемом чотирнадцять годин. Про цей гуртожиток дізналася із соцмереж. Подала заявку з проханням заселити. Умови класні. Є все для комфортного життя. Ми дуже вдячні за це помешкання. Адже повернутися додому поки що не можемо. Але, впевнена, після Перемоги знову потрапимо до рідного міста», — каже жінка.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений Атестат серія KB № 32674941 виданий Русанівським ліцеєм та додаток 12АО № 325249 виданий Русанівським ліцеєм від 27.06.2007 на ім'я **Вкремеско Ганна Борисівна**, вважати недійсним.

Втрачений додаток до диплому лікаря АК 10571378 виданий 30 червня 1998р Ужгородським державним університетом на ім'я **Надрага Вікторія Адамівна**. Прошу визнати його недійсним.

Приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу Запорізької області Криг О.М. викликає спадкоємців (за заповітом та за законом) померлого 01.05.2023 Циганова Олександра Васильовича, 03.06.1939 року народження. Звертатись за адресою: м. Запоріжжя, вул. Перемоги, буд. 53, кв. 24, тел. 0964236618

Приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу Архипова П. І. викликає спадкоємця Бондаренка Сергія Івановича, 02.12.1954 року народження, зареєстрованого за адресою: м. Київ, вул. Патріотів, буд. 59, з'явиться до офісу приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу Архипової П. І., за адресою: м. Київ, вулиця Пушкінська (нова назва - вулиця Євгена Чикаленка), буд. 45/2, офіс 21, для оформлення прав на спадщину після смерті Бондаренко Ольги В'ячеславівни, 15 липня 1955 року народження, місце народження: Україна, Житомирська область, місто Радомишль, останнє місце проживання якої було: м. Київ, вул. Патріотів, буд. 59, яка померла 18 лютого 2023 року. При собі мати: оригінал паспорту, оригінал довідки про присвоєння ідентифікаційного номера, оригінал свідоцтва про шлюб.

Повідомлення про результати проведення конкурсу
Служба зовнішньої розвідки України, яка є організатором конкурсу з вибору пропозицій щодо будівництва житла на земельній ділянці площею 0,1242 га, кадастровий номер 7310136300:18:001:0069, що розташована за адресою: Чернівецька область, м. Чернівці, вул. Йозефа Шумпетера, 15, повідомляє, про те, що конкурс не відбувся у зв'язку з невідповідністю конкурсних пропозицій учасників конкурсу вимогам та умовам установленим організатором конкурсу.

Втрачений диплом молодшого спеціаліста Е21 №107441, виданий Медичним фаховим коледжем Міжнародного гуманітарного університету від 30.06.2021 року на ім'я **Фіалка Анастасія Валеріївна**, вважати недійсним

Втрачений документ - свідоцтво про здобуття повної загальної середньої освіти серія Ар № 53537739 виданий у Запорізькій загальноосвітній школі I - III ступенів № 89 Запорізької міської ради Запорізької області від 03 червня 2022 року на ім'я Березовська Олександра Миколаївна, вважати недійсним.

Втрачений Диплом з відзнакою виданий Машинобудівним коледжем КНТУ на ім'я **Гончаренко Віталія Леонідовича** вважати недійсним.

Шоста дніпровська державна нотаріальна контора повідомляє про відкриття спадкової справи щодо майна померлої 11 листопада 2022 року ХІРГІЙ ЛІДІЇ ПИЛИПІВНИ, 03 квітня 1936 року народження.
Спадкоємець за заповітом ХІРГІЙ СЕРГІЙ ВАЛЕНТИНОВИЧ, 24 вересня 1977 року народження, запрошується до нотаріальної контори за адресою: 49081, м. Дніпро, пр. Слобожанський, 15, телефон +38 066 405 5658.

■ **1672.** Народився Пилип Орлик — український політичний, державний і військовий діяч, генеральний писар (1702—1709), гетьман Війська Запорозького у вигнанні (1710—1742). ■ **1897.** У Миколаєві почав працювати Чорноморський суднобудівний завод. ■ **1921.** На Всеукраїнському православному соборі в Києві протоієрей Василь Липківський таємним голосуванням обраний на посаду єпископа-митрополита УАПЦ. Липківський став першим главою відродженої Української автокефальної православної церкви, митрополитом Київським та всієї України. ■ **1964.** Помер Григорій Верьовка — визначний український композитор і хоровий диригент, педагог.

№ 212 (8229) СУБОТА, 21 ЖОВТНЯ 2023

Сьогодні в Україні очікується мінлива хмарність. Температура вдень 13—15 градусів тепла, а подекуди — до 26. Вночі — 7—9 вище нуля. Вітер східний, 7—12 м/с

СПОРТ

Внесок чемпіона

Бокс. Координаторка UNITED24 Ярослава Гресь розповіла про внесок володаря титулів WBA, WBO, IBF і IBF в суперважкій вазі Олександра Усика (21-0, 14 KO) в діяльній платформі: «Сашко ніколи не розповідає, що від себе пожертвував майже 12 мільйонів гривень, не враховуючи понад 100 мільйонів, які ми зібрали разом. Спасибі, чемпіоне. Ми любимо тебе». Відзначимо, що Усик став амбасадором UNITED24 у жовтні 2022 року.

Відомі дата і час проведення класичного

Футбол. Українська Прем'єр-ліга визначилася з датою проведення 13-го туру національного чемпіонату. Його центральним матчем стане класичне — протистояння київського «Динамо» та донецького «Шахтаря». Зустріч відбудеться у п'ятницю, 3 листопада, вона буде домашньою для киян, які проводять поєдинки на стадіоні «Динамо» імені Валерія Лобановського у столиці. Початок — о 17:00.

Упереджене рішення

УЄФА ухвалив попереджене рішення про перенесення матчу третього туру групового етапу Ліги конференцій «Маккабі» (Тель-Авів) — «Зоря». Про це повідомляється на сайті організації. Поєдинок мав відбутися в Тель-Авіві 26 жовтня. Але його перенесено на 25 листопада через ситуацію в Ізраїлі. А на те, що в Україні триває повномасштабна війна і «Зоря» майже десять років поневіряється в приймах, ніхто не зважає. Адже її рідне місто Луганськ окупував путінський рейх і вона жодного разу не просила про перенесення. «Зоря» виступає у групі В. У перших двох турах українська команда зіграла внічию з бельгійським «Гентом» (1:1) і здолала «Брейдаблік» з Ісландії (1:0).

Дебютант сенсаційно переграв фаворита

Хокей. Регулярний чемпіонат країни. «Київ Кепіталз» (Київ) — «Кременчук». 6:0 (0:0, 3:0, 3:0). Гости — володарі Кубка України і фаворити чемпіонату. Однак несподівано команда Вадима Шахрайчука — дебютант турніру — перемогла з великим рахунком, не пропустивши жодної шайби. Кияни набрали 10 очок і наздогнали «Кременчук» у таблиці.

Маємо дві олімпійські ліцензії

Велоспорт. Україна здобула перші ліцензії на Олімпійські ігри-2024 у велоспорті. Про це повідомляє МОК. Українці отримали по одній ліцензії у чоловічому та жіночому шосейному велоспорті за результатами оновлених світових рейтингів.

Кіченок зіграє у підсумковому турнірі

Теніс. Українка Людмила Кіченок виступить на малому Підсумковому турнірі WTA (WTA Elite Trophy). Змагання стартують 24 жовтня у Китаї. Кіченок зіграє у парі з норвежкою Ульрікке Ейккері. Цей турнір відбудеться вперше за 4 роки. Людмила була переможницею двох останніх розіграшів. Окрім українсько-норвезької пари, у WTA Elite Trophy зіграють: Алділа Сутджиаді (Індонезія) / Мію Като (Японія); Марі Бузкова (Чехія) / Сара Соррібес Тормо (Іспанія); Сюю Іфань / Ван Сюю (обидві — Китай); Цзян Сіньюй / Тан Цяньгуей (обидві — Китай); Вероніка Кудерметова (без прапора) / Беатріс Гаддад Майя (Бразилія).

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Не ігнорувати повітряну тривогу

ФРОНТ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За інформацією Генштабу ЗСУ (на 20.10), протягом минулої доби на фронті відбулося 90 бойових зіткнень із противником. Сили оборони України продовжують ведення оборони на сході та півдні України, наступальної операції на Мелітопольському напрямку та наступальних дій на Бахмутському напрямку, знищують ворога, крок за кроком звільняють тимчасово окуповані території, закріплюються на досягнутих рубежах...

Вдруге за останні десять днів втрати ворога у живій силі за добу перевищили тисячу осіб, а загальні за цей період вимірюються у полках. Йдеться про приблизно 1380 знищених окупантів, 55 танків та 120 одиниць іншої бронетехніки.

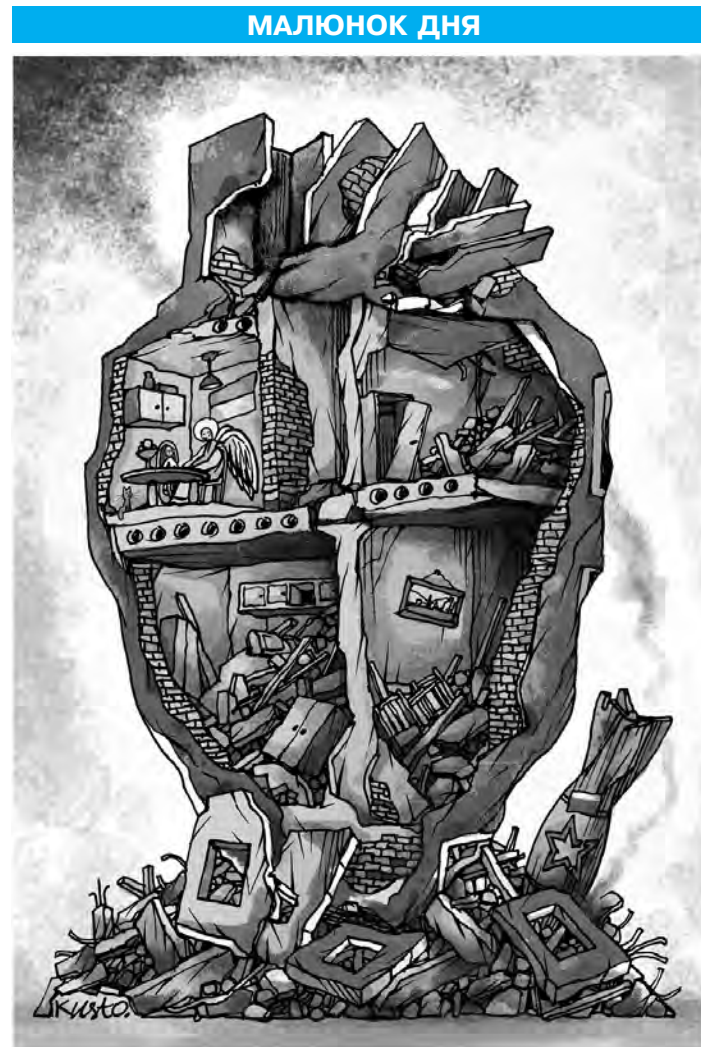
Ситуацію на російсько-українському фронті можуть кардинально змінити прорив на лінії зіткнення, активний контрнаступ Сил оборони. Таку думку висловив військовий експерт, полковник армії Великої Бри-

танії у відставці Глен Грант в ефірі «Еспресо». За його словами, окупанти хочуть прорватися десь на Донеччині. Там 110-та бригада ЗСУ їх відштовхує, стримує. Мовляв, загарбники зазнають втрат, але не припиняють наступ.

Можливі й інші атаки на Запорізькому й Донецькому напрямках. Якщо росіяни й далі продовжуватимуть атакувальні дії, українській армії буде дуже важко, вважає аналітик.

Глен Грант зауважив, що путін не відмовився від своєї мети завоювати Україну. Проте війна точиться не тільки на полі бою. «Путін хоче посягти хаос всюди, де тільки можливо. Першим його пріоритетом є намір змістити й відвести фокус уваги країн-членів НАТО від України. Другим пріоритетом є те, що путін хоче роз'єднати ЄС та США. Він розуміє, що країни ЄС залишаються об'єднаними, і це грає не на його користь», — наголосив Грант.

Ольга ВІТЕР.

Незламне серце.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Ціною власного життя врятував 20 військовослужбовців

Герой України Назар Небожинський навчався у знаменитому «воднику».

Указом Президента України від 29 вересня 2023 року № 660/2023 за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові звання Героя України з удос-

тоєнням ордена «Золота Зірка» присвоєно молодшому сержанту Назару Небожинському (посмертно).

23-річний рівнянин Назар Небожинський був випускником Національного університету водного господарства та природокористування, який у народі називають «водником». Після закінчення бакалаврату при-

єднався до лав Збройних Сил України.

Назар ціною власного життя врятував 20 військовослужбовців у бою з російськими окупантами на Чернігівщині. Поховали Героя 4 квітня 2022 року в Рівному.

Олександр КОВАЛЬ, начальник Рівненської районної військової адміністрації.

Колаж автора.

У Гоцанській громаді є «ветеранське вікно»

У межах проєкту Міністерства у справах ветеранів України «Адмінсервіс «Ветеран» у Центрі надання адміністративних послуг Гоцанської громади Рівненського району відкрито «ветеранське вікно».

Отож разом з Рівним Гоща першою в області реалізує ініціативу Мінветеранів «Адмінсервіс «Ветеран»». Окреме робоче місце в ЦНАПі — це місце, де ветерани війни, члени їхніх сімей і члени сімей загиблих захисників і захисниць України зможуть вирішити одразу кілька питань. Адже головне завдання нової адміністративної опції ЦНАПу — оперативність, зручність і людяність у наданні послуг.

— Приємно було чути слова вдячності мамі і Богові за те, що народився в Гоцанській громаді, від учасника російсько-української війни Тараса Матвійчука під час відкриття є ЦНАПі «ветеранського вікна». Лише заради цих слів варто працювати, розвивати громаду, оптимізувати процеси надання адмінпослуг, — каже гоцанський селищний голова Микола Панчук.

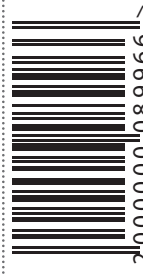
Олександра ЮРКОВА. Рівненська область.

Відповідальні за підготовку номера: Сергій ЛАВРЕНЮК, Вікторія КРАСНЮК.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідомо про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі та понеділка).
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2023 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 45 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 40 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 80 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua Зам. 91028 Видавець — Державне підприємство «Редакція газети «Голос України». 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок 503-68-73; відділ реклами 503-61-92;

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama1@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

